

2019.AASTA LÄÄNE-NIGULA VALLA EELARVE SELETUSKIRI

Piret Zahkna

LÄÄNE-NIGULA VALLAVALITSUS 2018

SISUKORD

Üldosa.....	2
Lääne-Nigula vallavalitsuse lähteseisukohad eelarve koostamisel	2
Eelarve ülesehitus.....	4
Eelarve seosed arengukava ja eelarvestrateegiaga	4
Põhitegevuse tulud	6
Maksutulud.....	6
Tulud kaupade ja teenuste müügist	8
Saadud toetused tegevustuludest.....	11
Muud tegevustulud.....	12
Põhitegevuse kulud ja investeeringud	13
Üldised valitsemissektori teenused	16
Avalik kord ja julgeolek	17
Majandus	17
Keskkonnakaitse.....	19
Elamu- ja kommunaalmajandus	20
Tervishoid.....	21
Vaba aeg, kultuur ja religioon	21
Haridus	23
Sotsiaalne kaitse	28
Investeermistegevus	30
Finantseermistegevus	33
Raha muutus.....	33
Osavalla eelarved	34
Kullamaa Osavalla eelarve.....	34
Martna Osavalla eelarve.....	37
Noarootsi Osavalla eelarve.....	39
Nõva Osavalla eelarve.....	41
Muu oluline informatsioon.....	42

ÜLDOSA

Kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamine, vastuvõtmine, muutmine, täitmine ja avalikustamise ning aruandluse nõuded sätestatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses (KOFS)¹. Eelarve eelnõu koostab vallavalitsus vastavalt KOFS §-des 5 ja 21 sätestatule. Eelarve eelnõule lisatakse seletuskiri. Seletuskirjas tuleb esitada vähemalt järgmine informatsioon:

- 1) selgitused ja põhjendused KOFS § 5 lõike 3 kirjeldatud detailsus eelmise aasta, jooksva aasta ning eelseisva eelarvesaasta kohta;
- 2) selgitused eelarve eelnõus ja eelarvestrateegias esinevate andmete oluliste erinevuste kohta;
- 3) ülevaade arengukavas ja muudes arengudokumentides kajastatud eesmärkide kavandavast täitmise plaanist eelseisval eelarveaastal ning nende täitmiseks kavandavatest tegevustest;
- 4) kohaliku omavalitsuse üksuse ja tema arvestusüksuse oodatav põhitegevuse tulemi väärtus ja netovõlakkoormus eelseisva eelarveaasta lõpuks;
- 5) ülevaade finantsdistsipliini tagamise meetme rakendamise menetluse ajal eelarvestrateegias või raske finantsolukorra ohu kõrvaldamise menetluse ajal saneerimiskavas eelseisva eelarveaastaks kavandatud tegevuste või meetmete kohta;
- 6) muu oluline informatsioon eelseisva eelarveaasta kohta.

2019. aasta eelarve on koostatud tekkepõhiselt ning **üleminekuaastal** ei pea eelmise ja jooksva aasta näitajaid teisendama tekkepõhisteks, kuid tuleb välja tuua selgitused kassa- ja tekkepõhiste näitajate olulisemate erinevuste kohta)². Eelarve eelnõu ja seletuskiri esitab vallavalitsus volikogule hiljemalt üks kuu enne eelseisva eelarveaasta algust ning see avaldatakse seitsme tööpäeva jooksul pärast volikole esitamist kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel.³

LÄÄNE-NIGULA VALLAVALITSUSE LÄHTESEISUKOHAD EELARVE KOOSTAMISEL

Lääne-Nigula valla 2019. aasta eelarve lähteseisukohad põhinevad konservatiivsuse printsiibil, Lääne-Nigula valla arengukaval 2018-2026 ja Lääne-Nigula valla eelarvestrateegial 2018-2022, Kullamaa valla, Lääne-Nigula valla, Martna valla, Noarootsi valla ja Nõva valla ühinemislepingu sätetel ja Vabariigi Valitsuse ning Rahandusministeeriumi poolt eelarve koostamise ajaks teada olevatel andmetel

¹ Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus § 38.

² Allikas: KOFS käsiraamat, Kalle Kukk, ERKAS Finants OÜ 2012
<https://www.rahandusministeerium.ee/et/kov/finantsjuhtimine>

³ Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus § 22.

Prognoosimisel on kasutatud järgnevaid põhimõtteid:

- 1) konservatiivne tulumaksu prognoos +3,5% 2018. aasta eeldatavast täitmisest.
- 2) tasandusfondi suurenemine 153 000 euro võrra⁴, kuhu lisanduvad toetusfondist jäätmekäitluse ja sotsiaaltoetuste teenindamise toetused.
- 3) toetusfondi suurenemine 5 000 euro võrra lasteaia õpetajate palgatoetuse ühe komponendi osas.
- 4) lasteaia õpetajate töötasu muutus lähtudes lasteaiaõpetajate palgatoetuse tingimustest⁵, sellega seonduv lasteaedade direktorite töötasu tõus.
- 5) teiste töötajate töötasu tõus tulenevalt Vabariigi Valitsuse muudatus ettepanekutest (õpetajad, töötajate töötasu alammäär, sellega seotud isikud ja tugispetsialistid).
- 6) Linnamäe Lasteaia lisarühma ja muusikaõpetaja (0,5) kuludega arvestamine.
- 7) Reservfondi suurus 58 000 eurot, sh üldine reservfond 30 000 eurot ja osavaldade reservfond 28 000 eurot võrdsetes osades.
- 8) Majandamiskulude prognoosimisel võetakse arvesse tegelikke kütte-, elektri-, vee- ja muid kinnituskulusid.
- 9) Palgafondi arvestuse aluseks on kinnitatud struktuurid. Õpetajate ja lasteaiaõpetajate palgafondi on arvestatud 2% õpetajate töötasust asendustasudeks.
- 10) Õppevahendeid on arvestatud haridusasutustele 100 eurot lapse kohta. Ujumisraha koolidele on arvestatud 8000 eurot.
- 11) Koolitusraha arvestuse aluseks on ametiasutustes 150 eurot ametikoha kohta ning haridusasutustes 150 eurot õpetajate kohta.
- 12) Eelarves on arvestatud vahendid õpilaste ja õpetajate tunnustamise ühtlustamiseks.
- 13) Eelarves on kavandatud vahendid SOTEE projekti lõppemisel 0,5 Nõva koduhooldusega tegeleva töötaja ja 1,0 Kullamaa koduhooldusega tegeleva töötaja palkamiseks.
- 14) Eelarves on kavandatud vahendid uute autode hankimiseks sotsiaaltöötajatele Kullamaa-Martna ja Nõva-Noarootsi piirkonnas.
- 15) 2019. tuleb hakata koostama valla uut üldplaneeringut.

Käesolevas seletuskirjas tuuakse välja osavaldade eelarvemahud ja osad.

⁴ <https://www.aripaev.ee/uudised/2017/07/27/omavalitsused-saavad-raha-juurde> (24.11.2018)

⁵ Lasteaiaõpetaja töötasu alammäär on 2018. aasta 1. jaanuarist vähemalt 85% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast ning 2019. aasta 1. jaanuarist vähemalt 90% üldhariduskooli õpetajate töötasu alammäärast ning magistrikraadiga või sellega võrdsustatud tasemega lasteaiaõpetajal vähemalt 100% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast. Siinkohal tuleb arvestada, et 2019. aastal enam lasteaiaõpetajate palgatoetus võrreldes 2018. aastaga ei muutu ning lisaraha tuleb leida KOV'i endal.

EELARVE ÜLESEHITUS

Vastavalt KOFS'ile ja Lääne-Nigula Vallavolikogu 27.12.2017 määrusega nr 9 (Lääne-Nigula valla eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise kord) koosneb eelarve 5 osast ja on alates 2019.aastast tekkepõhine.

Tabel 1. Kohaliku omavalitsuse eelarve struktuur

EELARVETULEM (ÜLEJÄÄK / PUUDUJÄÄK)	PÕHITEGEVUS-TULEM	OSA 1. PÕHITEGEVUSE TULUDE EELARVE
		Maksutulud (+)
		Tulud kaupade ja teenuste müügist (+)
		Saadavad toetused (+)
		Muud tegevustulud (+)
		OSA 2. PÕHITEGEVUSE KULUDE EELARVE
		Antavad toetused (-)
		Muud tegevuskulud (-)
		OSA 3. INVESTEERIMISTEGEVUSE EELARVE
		Põhivara soetus (-)
		Põhivara müük (+)
		Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks (+)
		Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks (-)
		Osaluste soetus (-)
PUUDUJÄÄK / ÜLEJÄÄK		OSA 4. FINANTSEERIMISTEGEVUSE EELARVE
		Võetud laenud (+)
		Makstud laenud (-)
		OSA 5. KASSA JA HOIUSED
		Raha ja pangakontosaldode muutused (+/-)
		Osaluste saldo muutus rahaturu- ja intressifondide aktsiates või osakutes (+/-)
		Võlakirjade saldo muutus (+/-)

EELARVE SEOSD ARENGUKAVA JA EELARVESTRAATEGIAGA

KOFS § 22 lg 1¹ ja lg 2 kohaselt peab eelarves olema toodud ülevaade arengukavas ja muudes arengudokumentides (eelarvestrateegias) kajastatud eesmärkide kavandatavast täitmise plaanist eelseisval eelarveaastal ning nende kavandavatest tegevustest.

Arengukava määrab kohaliku omavalitsus üksuse prioriteetsed suunad, eelarvestrateegiaga sätestatakse eesmärkide saavutamiseks tegevuste finantseerimine. Eelarve koostamisel lähtutakse mõlema arengudokumendi 2019. aasta plaanitud eesmärkidest, mida võimalikult sarnases mahul ja viisil viiakse eelarvesse.

VISIOON:

Lääne-Nigula vald on head elu- ja töökeskkonda pakkuv ettevõtjasõbralik kohalik omavalitsus, kus on ühtehoidvad ja väärtustatud kogukonnad, rikkalik kultuuri- ja looduspärand ning paiknevad kogu Läänemaa elanikele tööhõivet pakkuvad puhke- ja tootmisalad ning ettevõtted.

Lääne-Nigula valla visiooni elluviimiseks on strateegias püstitatud neli valdkonnaülest eesmärki, mida toetavad valdkondlikud eesmärgid ja tegevussuunad.

- Lääne-Nigula vald atraktiivne elu- ja töökeskkond luues eeldusi elanike arvu suurendamiseks.
- Ettevõtjasõbralik, kõrge tööhõive ja tasuvate töökohtadega omavalitsus.
- Hästi toimivad ning vajadustele vastavad taristud.
- Avatud, innovaatiline ja kogukonda kaasav juhtimine.

Tabel 2. Eelarvestrateegia versus eelarve, 2019.a

Nimetus	Strateegia	Eelarve projekt
Põhitegevuse tulud	11 875 514,00 €	11 641 288,00 €
Maksutulud	5 654 590,00 €	5 654 590,00 €
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 300 862,00 €	1 178 396,00 €
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 834 562,00 €	4 726 792,00 €
Muud tegevustulud	85 500,00 €	81 510,00 €
Põhitegevuse kulud	11 078 256,00 €	11 099 922,00 €
Antavad toetused tegevuskuludeks	703 167,00 €	565 708,00 €
Muud tegevuskulud	10 375 089,00 €	10 534 214,00 €
Põhitegevuse tulem	797 258,00 €	541 366,00 €
Investeeringustegevus	-2 270 408,00 €	-2 742 490,00 €
Põhivara müük	34 000,00 €	35 000,00 €
Põhivara soetus	-5 503 502,00 €	-5 854 818,00 €
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	1 909 872,00 €	1 844 872,00 €
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	-120 000,00 €	-176 766,00 €
Osaluste ja muude aktsiate ja osade müük	1 445 000,00 €	1 445 000,00 €
Finantskulud	-35 778,00 €	-35 778,00 €
Eelarve tulem	-1 473 150,00 €	-2 201 124,00 €
Finantseerimistegevus	1 107 178,00 €	1 107 178,00 €
Kohustuste võtmine	1 500 000,00 €	1 500 000,00 €
Kohustuste tasumine	-392 822,00 €	-392 822,00 €
Likviidsete varade muutus	-364 972,00 €	-1 093 946,00 €

Eelarvestrateegia on võrreldes 2019. aasta eelarve projektiga veidi optimistlikum, kuid üldjoontes on nad kattuvad. Põhitegevusetulude maht aasta jooksul kasvab, kuna jooksvad sihtotstarbelised tulud laekuvad aasta jooksul, seevastu strateegias on nad sisse prognoositud. Põhitegevuse kuludesse sai prognoositud kõik palgatõusud ning lisakulud (Linnamäe Lasteaed), mis strateegias ning mõni valdkonda täpsustati ja ühtlustati lisaks. Investeeringute osakaal on veidi kõrgem kui strateegias, kuna lisandunud on 2018. aasta suuremate investeeringute jäägid.

PÕHITEGEVUSE TULUD

Põhitegevuse tuludena käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi tulusid:

- 1) maksutulud;
- 2) tulud kaupade ja teenuste müügist;
- 3) saadavad toetused tegevuskuludeks;
- 4) muud tegevustulud.

Tabel 3. Põhitegevuse tulud 2017- 2018 eelarve, 2018. aasta täitmine (oktoobri seisuga), 2019. aasta projekt

Nimetus	2017	2018	okt.2018	2019	%
	Eelarve kassapõhine	Eelarve kassapõhine	Täitmine kassapõhine	Eelarve tekkepõhine	Osakaal
Maksutulud	5 131 643 €	5 479 976 €	4 826 752 €	5 654 590 €	49%
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 354 000 €	1 272 859 €	1 013 008 €	1 178 396 €	10%
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 014 153 €	4 996 377 €	4 443 130 €	4 726 792 €	40%
Muud tegevustulud	176 099 €	150 556 €	249 481 €	81 510 €	1%
PÕHITEGEVUSE TULUD	10 675 895 €	11 899 768 €	10 532 371 €	11 641 288 €	100%

Põhitegevuse tulude maht 2019. aastal on 11 641 288 eurot, millest 48,57% moodustab maksutulud, 40% riigilt saadud toetused ning 10% tulud kaupade ja teenuste müügist.

Maksutulud

Maksutulud koosnevad füüsilise isiku tulumaksu, maamaksu ja parimistasu laekumistest. Lääne-Nigula valla põhitegevuse tuludest moodustab alla poole füüsilise isiku tulumaks. Tulumaksu laekumist mõjutavad muutused maksumaksjate arvus, sissetulekute muutus ja riigi poolt määratud eraldiste suurus. 2019. aastal kehtima hakkama tulumaksu seaduse § 5 lg 1 p 1 kohaselt laekub maksumaksja elukohajärgsele omavalitsusele 11,93% residendist füüsilise isiku maksutavast tulust.

Alates 2018. aastast ei ole maksumaksjate arv võrreldav eelmiste perioodidega, kuna Rahandusministeeriumi toodud andmetes lisandusid alates 2018. aastast maksumaksjate sekka ka pangahoiuselt tulumaksu maksvad isikud. 2018. aastal augusti kuu andmetega on Lääne-Nigula vallas 3 267 maksumaksjat.

Tabel 4. Tulumaksu laekumine ja prognoos

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Maksumaksjate arv	3099	3112	3121	3126	3141	3162	3162
Maksumaksjate arvu muutus		0,42%	0,29%	0,16%	0,48%	0,67%	0,00%
Füüsiliste isikute väljamaksed	30 915 389 €	33 114 132 €	35 418 271 €	37 418 271 €	39 821 754 €	42 172 240 €	43 701 509 €
Sissetulek inimese kohta kuus	831 €	887 €	941 €	991 €	1 057 €	1 112 €	1 152 €
Sissetuleku kasv		6,66%	6,09%	5,33%	6,62%	5,21%	3,62%
Tulumaksu laekumine	3 641 589 €	3 922 341 €	4 160 498 €	4 428 464 €	4 683 066 €	4 988 976 €	5 163 590 €
Tulumaksu laekumise kasv		7,71%	6,07%	6,44%	5,75%	6,53%	4,50%
Tulumaksu laekumise ja sissetulekute suhe	11,78%	11,84%	11,75%	11,84%	11,76%	11,83%	11,93%

Kui palju on aga neid, kus arvesse ei lähe pangahoiuse intress, siis see arv on arvutuslik. Jooksva ja järgneva aasta andmed on arvutuslikud ehk prognoositud tulumaksu laekumise ja keskmise töötasu kasvu arvestades. 2018. aasta tegelikud andmed selguvad 2019. aasta I kvartali jooksul..

Maamaksu summa saadakse Keskkonnaministri 30.11.2001.a määruse nr 50 „Maa korralise hindamise tulemused kehtestamine“ põhjal arvutatud maa maksustamishinna ja maamaksuseaduse § 5 lõige 1 ettenähtud maamaksumäära 0,1–2,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas korrutamise tulemusel. Lääne-Nigula vald on määranud maamaksumääraks põllumajandussaaduste tootmiseks oleval haritaval ja looduslikul rohumaal 1,7-2,0% maa maksustamishinnast aastas ning ülejäänud maad, olenemata kõlvikust ja sihtotstarbest 2,0-2,5% maa maksustamishinnast aastas. Maamaksu prognoos jääb 2018. aastaga võrreldes samale tasemele ehk 489 000 eurot.

Kohalike maksude seaduse § 5 kohaselt on omavalitsusüksusel õigus kehtestada oma territooriumil 1) reklaamimaks, 2) teede ja tänavate sulgemise maks, 3) mootorsõidukimaks, 4) loomapidamismaks, 5) lõbustusmaks ja 6) parkimistasu. Lääne-Nigula vallas kehtib kaks Noarootsi Vallavolikogu poolt kehtestatud maksu: 1) parkimistasu ja 2) teede sulgemise maks. Parkimistasu tuleb tasuda Österby sadama parkimisalal ning parkimistasu määr mootorsõidukil (v.a buss) on 5 eurot päev ning bussil 10 eurot päev. Teede ja tänavate sulgemise maksu maksuobjektiks on endise Noarootsi valla territooriumil üldkasutatava tee, tänav, väljaku, parkla, pargi, puhkeala või selle osa sulgemine demonstratsioonide, rongkäikude ja muude

Ürituste korraldamiseks, samuti ehitus- või remonditöödeks. Maksumäärad on järgnevad: 1) asfaldkattega teed – 65 eurot ööpäev, 2) kruusakattega teed – 45 eurot ööpäev, 3) parkimisalas asuva platsi puhul – 65 eurot ööpäev.

Tulud kaupade ja teenuste müügist

Tulud kaupade ja teenuste eest moodustavad tasud (lasteaiad, koolid, hooldekodud, rendid, üürid jms) ja riigilõivud. Nende tulude osatähtsus 2019. aasta eelarves moodustab 10,12% ehk 1 178 396 eurot.

Tabel 5. Tulud kaupade ja teenuste müügist 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
32 - Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 254 359,00 €	1 159 896,00 €
3220 - Haridustulud	454 372,00 €	378 574,00 €
3221 - Rahva- ja kultuurimajade tasulised teenused	3 628,00 €	7 100,00 €
3222 - Spordibaaside tulud	6 650,00 €	4 500,00 €
3224 - Sotisaaltulud	595 843,00 €	570 299,00 €
3225 - Üüritulud	129 160,00 €	117 169,00 €
3226 - Tulu keskkonnaalasest tegevusest	1 000,00 €	1 400,00 €
3229 - Tulud üldvalitsemisest	610,00 €	500,00 €
3230 - Tulud sideteenustelt	2 330,00 €	5 015,00 €
3232 - Tulu muudelt majandusaladelt	5 154,00 €	0,00 €
3233 - Renditulud	22 621,00 €	51 089,00 €
3237 - Õiguste müük	2 250,00 €	2 250,00 €
3238 - Muude toodete ja teenuste müük	30 741,00 €	22 000,00 €
320 - riigilõivud	18 500,00 €	18 500,00 €
3201 - Riigilõivud	18 500,00 €	18 500,00 €
Kokku	1 272 859,00 €	1 178 396,00 €

Riigilõivude laekumist kavandatakse 2019. aastal 18 500 eurot. Riigilõivude tuludena kajastatakse eelkõige ehitus- ja kasutuslubade riigilõive.

Tulu haridusasutuste majandustegevusest kajastatakse laekumisi lastevanematelt lasteaedade kohatasu, toiduraha ning Lääne-Nigula valla munitsipaal haridusasutustes teiste KOV-de poolt makstud koolitustulusid. All toodud tabelis on toodud välja haridustulude 2018-2019. aasta prognoosid asutuste lõikes.

Tabel 6. Haridustulude jaotus asutuste lõikes, 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
Kullamaa Keskkool	6 100,00 €	3 213,00 €
3220 - Haridustulud	6 100,00 €	3 213,00 €
Kullamaa Lasteaed	3 500,00 €	2 970,00 €
3220 - Haridustulud	3 500,00 €	2 970,00 €
Kullamaa Osavallavalitsus	18 000,00 €	500,00 €

3220 - Haridustulud	18 000,00 €	500,00 €
Linnamäe Lasteaed	19 153,00 €	18 201,00 €
3220 - Haridustulud	19 153,00 €	18 201,00 €
Lääne-Nigula Vallavalitsus	182 961,00 €	165 000,00 €
3220 - Haridustulud	182 961,00 €	165 000,00 €
Martna Lasteaed	3 807,00 €	1 848,00 €
3220 - Haridustulud	3 807,00 €	1 848,00 €
Martna Põhikool	7 308,00 €	3 492,00 €
3220 - Haridustulud	7 308,00 €	3 492,00 €
Noarootsi Kool	111 904,00 €	107 934,00 €
3220 - Haridustulud	111 904,00 €	107 934,00 €
Nõva Kool	12 630,00 €	594,00 €
3220 - Haridustulud	12 630,00 €	594,00 €
Oru Kool	9 427,00 €	7 445,00 €
3220 - Haridustulud	9 427,00 €	7 445,00 €
Palivere Lasteaed	17 712,00 €	14 030,00 €
3220 - Haridustulud	17 712,00 €	14 030,00 €
Palivere Põhikool	4 008,00 €	4 973,00 €
3220 - Haridustulud	4 008,00 €	4 973,00 €
Risti Lasteaed	17 941,00 €	15 087,00 €
3220 - Haridustulud	17 941,00 €	15 087,00 €
Risti Põhikool	6 047,00 €	7 478,00 €
3220 - Haridustulud	6 047,00 €	7 478,00 €
Taebla Kool	10 000,00 €	5 416,00 €
3220 - Haridustulud	10 000,00 €	5 416,00 €
Taebla Lasteaed	23 874,00 €	20 393,00 €
3220 - Haridustulud	23 874,00 €	20 393,00 €
Kokku	454 372,00 €	378 574,00 €

Tulu kultuuriasutuste majandustegevusest kajastatakse reklaamitulu Lääne-Nigula infolehe avaldatud reklaamist ning kultuurimajade tulu tasulistest teenustelt.

Tabel 7. Rahva- ja kultuurimajade tasulised teenused 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
Kullamaa kultuurimaja	1 200,00 €	300,00 €
3221 - Rahva- ja kultuurimajade tasulised teenused	1 200,00 €	300,00 €
Lääne-Nigula Vallavalitsus	428,00 €	600,00 €
3221 – Kuulutuste müük ajalehes	428,00 €	600,00 €
Noarootsi Osavallavalitsus	2 000,00 €	6 200,00 €
3221 - Rahva- ja kultuurimajade tasulised teenused	2 000,00 €	6 200,00 €
Kokku	3 628,00 €	7 100,00 €

Sotsiaalasutuste majandustegevuse tulu all kajastatakse hooldekodude hooldustasusid ja muid sotsiaalteenuste tasusid.

Tabel 8. Sotsiaaltulude jaotus 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
Lääne-Nigula Vallavalitsus	22 438,00 €	9 719,00 €
Beebikool	0,00 €	200,00 €
Häirenupp	240,00 €	240,00 €
Koduteenus	4 896,00 €	3 672,00 €
SOTEE	14 158,00 €	0,00 €
Sotsiaaltransport	3 144,00 €	5 607,00 €
Oru Hooldekodu	339 865,00 €	323 280,00 €
3224 - Sotsiaaltulud	339 865,00 €	323 280,00 €
Risti Hooldekodu	233 540,00 €	237 300,00 €
3224 - Sotsiaaltulud	233 540,00 €	237 300,00 €
Kokku	595 843,00 €	570 299,00 €

2019. aasta hooldekodude tulubaasi on arvestatud põhimõttel, et Risti Hooldekodus on 30 hoolduskohta ning Oru Hooldekodus 42 +7 (riigi rahastamisel) hoolduskohta. Hooldekodud toimivad isemajandamise põhimõttel.

Tulu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusest käsitletakse Lääne-Nigula valla omandis olevate vara üüri füüsilistele isikutele. Siia kuuluvad tulud eluruumide, sotsiaalpindade üüri- ja kommunaaltulud.

Tabel 9. Üüritulude jaotus 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
Kullamaa Osavallavalitsus	12 550,00 €	3 975,00 €
3225 - Üüritulud	12 550,00 €	3 975,00 €
Lääne-Nigula Vallavalitsus	14 036,00 €	14 802,00 €
3225 - Üüritulud	14 036,00 €	14 802,00 €
Martna Osavallavalitsus	75 000,00 €	70 709,00 €
3225 - Üüritulud	75 000,00 €	70 709,00 €
Noarootsi Osavallavalitsus	16 980,00 €	16 153,00 €
3225 - Üüritulud	16 980,00 €	16 153,00 €
Nõva Osavallavalitsus	6 000,00 €	4 486,00 €
3225 - Üüritulud	6 000,00 €	4 486,00 €
Oru Hooldekodu	955,00 €	955,00 €
3225 - Üüritulud	955,00 €	955,00 €
Taebla Kool	3 639,00 €	6 089,00 €
3225 - Üüritulud	3 639,00 €	6 089,00 €
Kokku	129 160,00 €	117 169,00 €

Tulu keskkonnalasest tegevusest on Noarootsi jäätmekäitluse tulu.

Laekumised üldvalitsemise majandustegevusest kajastatakse eelkõige printimis- ja paljundamistulusid.

Üüri- ja renditulude all on kajastatud juriidiliste isikute renditulud ja kommunaalmaksud.

Tabel 10. Renditulude jaotus 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
Kullamaa Osavallavalitsus	0,00 €	8 479,00 €
3233 - Renditulud	0,00 €	8 479,00 €
Lääne-Nigula valla Noortekeskus	460,00 €	
3233 - Renditulud	460,00 €	
Lääne-Nigula Vallavalitsus	9 230,00 €	16 764,00 €
3233 - Renditulud	9 230,00 €	16 764,00 €
Martna Osavallavalitsus	7 430,00 €	17 513,00 €
3233 - Renditulud	7 430,00 €	17 513,00 €
Noarootsi Kool	1 971,00 €	0,00 €
3233 - Renditulud	1 971,00 €	0,00 €
Noarootsi Osavallavalitsus	3 530,00 €	4 763,00 €
3233 - Renditulud	3 530,00 €	4 763,00 €
Nõva Osavallavalitsus	0,00 €	3 570,00 €
3233 - Renditulud	0,00 €	3 570,00 €
Kokku	22 621,00 €	51 089,00 €

Õiguste müügi all on arvestatud Österby sadama kairendi tulu.

Muu kaupade ja teenuste müügi all on kajastatud Oru söökla toidu müük.

Saadud toetused tegevustuludest

Toetused moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust 40,60 % ehk kokku 4 726 792 eurot.

Tabel 11. Saadud tegevustoetused 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
3500 - Tegevustoetus	1 035 556,00 €	464 671,00 €
Kullamaa Keskkool	1 920,00 €	0,00 €
Kullamaa kultuurimaja	300,00 €	0,00 €
Kullamaa Osavallavalitsus	10 286,00 €	0,00 €
Kullamaa Raamatukogu	2 050,00 €	2 047,00 €
Linnamäe Lasteaed	1 158,00 €	0,00 €
Lääne-Nigula valla Noortekeskus	3 592,00 €	0,00 €
Lääne-Nigula valla Raamatukogu	7 400,00 €	7 657,00 €
Lääne-Nigula Vallavalitsus	897 984,00 €	403 350,00 €
Martna Lasteaed	908,00 €	0,00 €
Martna Osavallavalitsus	9 975,00 €	1 224,00 €
Martna Põhikool	8 781,00 €	0,00 €
Noarootsi Kool	50 194,00 €	48 000,00 €

Noarootsi Osavallavalitsus	1 448,00 €	1 695,00 €
Nõva Kool	12 275,00 €	0,00 €
Nõva Osavallavalitsus	349,00 €	698,00 €
Oru Kool	17 744,00 €	0,00 €
Palivere Lasteaed	940,00 €	0,00 €
Palivere Põhikool	2 422,00 €	0,00 €
Risti Hooldekodu	214,00 €	0,00 €
Risti Lasteaed	752,00 €	0,00 €
Risti Põhikool	974,00 €	0,00 €
Taebla Kool	1 858,00 €	0,00 €
Taebla Lasteaed	2 032,00 €	0,00 €
3520 - Toetus- ja tasandusfond	3 960 821,00 €	4 262 121,00 €
Kullamaa Osavallavalitsus	67 628,00 €	67 628,00 €
Lääne-Nigula Vallavalitsus	3 699 063,00 €	4 000 363,00 €
Martna Osavallavalitsus	76 917,00 €	76 917,00 €
Noarootsi Osavallavalitsus	79 134,00 €	79 134,00 €
Nõva Osavallavalitsus	38 079,00 €	38 079,00 €
Kokku	4 996 377,00 €	4 726 792,00 €

Põhiline osa saadavatest toetustest tegevuskuludeks on toetusfondi eraldised, mis jagunevad õpetajate tööjõukuludeks, koolide täiendkoolituskuludeks ja juhtimiskuludeks, õppevahenditeks, koolilõunaks. Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludena on kajastatud Rahandusministeeriumi makstavate õppelaenu kuld, raamatkogude rahad ja ¼ ühinemistoetust. 2019. aasta eelarvetulude prognoosis ei ole arvestatud mitmesuguseid ühekordseid sihtotstarbelisi toetusi jooksvate kulude katteks, kuna need on raskesti prognoositavad ja reeglina kaasneb nendega eelarves täiendav sihtotstarbeline kulu.

Muud tegevustulud

Muud tegevustulud on 2019. aasta eelarves ette nähtud summas 81 510 eurot. Kaevandamistasude laekumine on arvestatud konservatiivselt ja positiivse laekumise korral on võimalik vastavad lisakulud teha lisaeelarvega.

Tabel 12. Muud tegevustulud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
3825 - Keskkonnatasud	81 510,00 €	81 510,00 €
3882 - Saastetasud	3 225,00 €	0,00 €
3888 - Muud ebatavalised tulud	65 821,00 €	0,00 €
Kokku	150 556,00 €	81 510,00 €

PÕHITEGEVUSE KULUD JA INVESTEERINGUD

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 on kohaliku omavalitsuse ülesanne korraldada vallas elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust, heakorda, valla teede ja tänavate korrashoidu, koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, raamatukogude, kultuurikeskuste ja hooldekodu ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist ning korraldama vallas sotsiaalabi ja sotsiaalteenuseid. Lääne-Nigula valla 2019. aasta eelarve põhitegevuse kulud jagunevad järgmisteks valdkondadeks:

- Üldvalitsemine (vallavolikogu, vallavalitsus, reservfond, muud üldised teenused ja valitsussektori võla teenindamine, ülalnimetatud üldised valitsussektori kulud);
- Avalik kord;
- Majandus (ettevõtlik, põllumajandus, maanteetransport, transpordikorraldus, turism, veetransport, üldmajanduslikud projektid);
- Keskkonnakaitse (heakord, veevarustust, jäätme- ja heitveekäitlus);
- Elamu- ja kommunaalmajandus (tänavavalgustus, kalmistud, veevarustust ja kommunaalmajandus);
- Tervishoid (tervisekeskus, perearstipunktid, hambaravi);
- Vabaaeg (noortekeskused, sporditegevus, raamatukogud, kohalikud kultuuriüritused, klubide-seltside toetamine);
- Haridus (lasteaiad, põhikoolid, lasteaia- ja kooliteenuse ostmise teistelt kohalikelt omavalitsustelt, huvialategevus);
- Sotsiaalne kaitse (teenused puuetega inimestele, eakatele, lastega peredele, töötutele, hooldekodu ning päevakeskuse teenused).

Tabel 13. Põhitegevuse kulud 2018 eelarve, 2018. aasta täitmine (oktoobri seisuga), 2019. aasta projekt

Nimetus	2017	2018	okt.2018	2019	%
	Eelarve kassapõhine	Eelarve kassapõhine	Täitmine kassapõhine	Eelarve tekkepõhine	Osakaal
Antud toetused tegevuskuludeks	978 584 €	745 128 €	498 310 €	565 708 €	5%
Muud tegevuskulud	9 311 666 €	9 964 074 €	7 703 679 €	10 534 214 €	95%
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	10 290 250 €	10 709 202 €	8 201 989 €	11 099 922 €	

Võrreldes 2018. aastaga vähenevad toetuste osakaal 179 420 euro võrra. 2018. aastal oli toetusena LEADR'i projektitoetus teeviitadele (48 046 euro), lisaks OÜ Nõva Kilkile vähesetähtsusega toetust 22 000 eurot, samuti oli kajastatud toetusena Taebla Kultuurimaja haldamine ja SA PLTSH toetus (45 000 eurot). 2019. aastal on suurem osa asendus- ja järelhoolduseks saadud toetust klassifitseeritud peamiselt majandamiskuludeks ning 2018.aasta II kvartalist ei laekunud enam vajaduspõhist peretoetust. Sellest tulenevalt on vähenenud oluliselt toetuste osakaal.

Tabel 14. Antud toetused tegevuskuludeks 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
01600 - Muud üldised valitsussektori teenused	32 276,00 €	20 695,00 €
4528 - liikmemaks	32 276,00 €	20 695,00 €

4528 - Liikmemaksud	32 276,00 €	20 695,00 €
03200 - Päästeteenused	2 030,00 €	2 000,00 €
45 - tegevustoetus	2 030,00 €	2 000,00 €
4521 - Mittesihotstarbelised toetused	2 030,00 €	2 000,00 €
04110 - Üldine majandus- ja kaubanduspoliitika	57 000,00 €	30 000,00 €
45 - tegevustoetus	57 000,00 €	30 000,00 €
4500 - Tegevustoetused	57 000,00 €	30 000,00 €
04510 - Maanteetransport	48 046,00 €	0,00 €
45 - tegevustoetus	48 046,00 €	0,00 €
4500 - Tegevustoetused	48 046,00 €	0,00 €
04520 - Veetransport	0,00 €	2 500,00 €
45 - tegevustoetus	0,00 €	2 500,00 €
4521 - Mittesihotstarbelised toetused	0,00 €	2 500,00 €
04730 - Turism	24 252,00 €	4 518,00 €
45 - tegevustoetus	24 252,00 €	4 518,00 €
4500 - Tegevustoetused	24 252,00 €	4 518,00 €
04740 - Üldmajanduslikud arendusprojektid	980,00 €	980,00 €
45 - tegevustoetus	980,00 €	980,00 €
4500 - Tegevustoetused	980,00 €	980,00 €
07210 - Üldmeditsiiniteenused	1 150,00 €	1 150,00 €
45 - tegevustoetus	1 150,00 €	1 150,00 €
4500 - Tegevustoetused	1 150,00 €	1 150,00 €
08102 - Sport	37 747,00 €	34 750,00 €
45 - tegevustoetus	37 747,00 €	34 750,00 €
4521 - Mittesihotstarbelised toetused	37 747,00 €	34 750,00 €
08107 - Noorsootöö ja noortekeskused	1 624,00 €	0,00 €
45 - tegevustoetus	1 624,00 €	0,00 €
4500 - Tegevustoetused	1 624,00 €	0,00 €
08109 - Vaba aja üritused	78 290,00 €	54 916,00 €
45 - tegevustoetus	78 290,00 €	54 916,00 €
4521 - Mittesihotstarbelised toetused	78 290,00 €	54 916,00 €
08201 - Raamatukogud	564,00 €	0,00 €
45 - tegevustoetus	564,00 €	0,00 €
4500 - Tegevustoetused	564,00 €	0,00 €
08203 - Muuseumid	1 000,00 €	0,00 €
45 - tegevustoetus	1 000,00 €	0,00 €
4500 - Tegevustoetused	1 000,00 €	0,00 €
08400 - Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	11 950,00 €	12 950,00 €
45 - tegevustoetus	11 950,00 €	12 950,00 €
4521 - Mittesihotstarbelised toetused	11 950,00 €	12 950,00 €
08600 - Muu vaba aeg, kultuur, religioon, sh haldus	5 500,00 €	
45 - tegevustoetus	5 500,00 €	
4521 - Mittesihotstarbelised toetused	5 500,00 €	
09110 - Alusharidus	3 300,00 €	0,00 €
413 - sotsiaaltoetused	3 300,00 €	0,00 €
4134 - Õppetootus	3 300,00 €	0,00 €

09212 - Põhihariduse otsekulud	960,00 €	10,00 €
413 - sotsiaaltoetused	950,00 €	0,00 €
4134 - Õppetoetus	950,00 €	0,00 €
4528 - liikmemaks	10,00 €	10,00 €
4528 - Liikmemaksud	10,00 €	10,00 €
09600 - Koolitransport	6 500,00 €	5 000,00 €
413 - sotsiaaltoetused	1 500,00 €	5 000,00 €
4134 - Õppetoetus	1 500,00 €	5 000,00 €
45 - tegevustoetus	5 000,00 €	0,00 €
4500 - Tegevustoetused	5 000,00 €	0,00 €
09601 - Koolitoit	2 025,00 €	2 025,00 €
413 - sotsiaaltoetused	2 025,00 €	2 025,00 €
4134 - Õppetoetus	2 025,00 €	2 025,00 €
09609 - Muud hariduse abiteenused	26 562,00 €	38 750,00 €
413 - sotsiaaltoetused	25 175,00 €	36 750,00 €
4130 - Peretoetused	14 370,00 €	14 000,00 €
4134 - Õppetoetus	10 805,00 €	22 750,00 €
45 - tegevustoetus	1 387,00 €	2 000,00 €
4500 - Tegevustoetused	1 387,00 €	2 000,00 €
10121 - Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	35 003,00 €	37 300,00 €
413 - sotsiaaltoetused	35 003,00 €	37 300,00 €
4137 - Erisoodustuse sotsiaalmaks	11 168,00 €	11 000,00 €
4133 - Toetused puudega inimestele	23 835,00 €	26 300,00 €
10201 - Muu eakate sotsiaalne kaitse	26 805,00 €	25 120,00 €
413 - sotsiaaltoetused	24 650,00 €	25 120,00 €
4138 - Muud toetused	24 650,00 €	25 120,00 €
45 - tegevustoetus	2 155,00 €	
4500 - Tegevustoetused	2 155,00 €	
10400 - Asendus- ja järelhooldus	74 149,00 €	50 000,00 €
413 - sotsiaaltoetused	74 149,00 €	50 000,00 €
4130 - Peretoetused	72 658,00 €	50 000,00 €
4138 - Muud toetused	1 491,00 €	
10402 - Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	54 010,00 €	30 720,00 €
413 - sotsiaaltoetused	54 010,00 €	30 720,00 €
4130 - Peretoetused	54 010,00 €	30 720,00 €
10701 - Riiklik toimetulekutoetus	182 485,00 €	182 324,00 €
413 - sotsiaaltoetused	182 485,00 €	182 324,00 €
4131 - Toimetulekutoetus	182 485,00 €	182 324,00 €
10702 - Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	30 920,00 €	30 000,00 €
413 - sotsiaaltoetused	30 920,00 €	30 000,00 €
4138 - Muud toetused	30 920,00 €	30 000,00 €
Kokku	745 128,00 €	565 708,00 €

2019. aastal suureneb personalikulud 545 363 euro võrra ning majandamiskulud 61 512 euro võrra, muud kuluv vähenevad 36 735 euro võrra võrreldes 2018. aasta eelarvega. Viimase

kontogrupi vähenemine on loomulik, kuna muude kuludena kajastati kassapõhiselt tagatistasusid, mida tekkepõhiselt enam kajastama ei pea. Järgnevalt antakse ülevaade majandamiskulude ja investeeringute jaotusest valdkondade ja tegevusalade lõikes.

Üldised valitsemissektori teenused

Üldised valitsemissektori kulude maht on 1 103 472 eurot, mis moodustab kogu eelarve tegevuskuludest 6,43 %.

Tabel 15. Üldised valitsemissektori teenuste kulud ja investeeringud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
01111 - Valla- ja linnavolikogu	80 269,00 €	94 211,00 €
50 - personalikulud	76 162,00 €	91 211,00 €
55 - majandamiskulud	4 107,00 €	3 000,00 €
01112 - Valla- ja linnavalitsus	1 164 352,00 €	894 788,00 €
15 - investeerimistegevus	37 276,00 €	7 500,00 €
1501 - ostetud osalused	1 301,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	896 275,00 €	671 894,00 €
55 - majandamiskulud	227 964,00 €	213 894,00 €
60 - muud tegevuskulud	1 536,00 €	1 500,00 €
01114 - Kohaliku omavalitsuse üksuse reservfond	39 233,00 €	58 000,00 €
60 - muud tegevuskulud	39 233,00 €	58 000,00 €
01600 - Muud üldised valitsussektori teenused	32 276,00 €	20 695,00 €
4528 - liikmemaks	32 276,00 €	20 695,00 €
01700 - Valitsussektori võla teenindamine	33 484,00 €	35 778,00 €
6501 - finantskulud	33 484,00 €	35 778,00 €

Vallavolikogu (01111) personalikuludena on arvestatud volikogu esimehe ja aseesimehe hüvitised ning muud tasud määruse „Vallavolikogu tööst osavõtu eest tasu ja volikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste eest hüvituse maksmise kord“ kohaselt. Volikogu liikmed, kes ei saa mingit palgatulu (sh juhatuse liikme tasu), makstakse sotsiaalmaksuseaduse § 2 lg 3 p 1 kohaselt sotsiaalmaksu (volikogu liige on sotsiaalmaksuseaduse mõistes ametnik) kuu eest maksud tasult, kuid mitte vähem kui käesoleva seaduse §-s 2¹ nimetatud kuumääralt. Majanduskulusesse on planeeritud lähetuskulud.

Vallavalitsuse (01112) teenistujate koosseisu ja personalikulude planeerimisel on aluseks võetud Lääne-Nigula Vallavolikogu 27.11.2017 otsus nr 17 „Lääne-Nigula Vallavalitsuse ja osavallavalitsuste struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu kinnitamine“ ja samal kuupäeval vastu võetud määrus nr 2 „Lääne-Nigula Vallavalitsuse palgajuhendi ja Lääne-Nigula Vallavalitsuse ametnike haridusele, töökogemusele, teadmistele ja oskustele esitatavate nõuete kehtestamine“. Personalikuludesse on planeeritud teenistujate ja ametnike palgakulud ja lisaks vallavalitsuse liikmete tasud.

Reservfondi (01114) mahuks jääb 58 000 EUR.

Muude üldiste valitsussektorite teenuste (01600) on kajastatud liikmemaksud järgmistes organisatsioonides: Eesti Linnade ja Valdade Liit, Kodukant Läänemaa, Läänemaa Rannakalandusselts, MTÜ Terra Maritima, MTÜ Läänemaa Turism, „MTÜ Põhja-eesti Ühistranspordikeskus“ jt

Valitsussektori võla teenindamine (01700) on kajastatud laenuintresside tagasimaksed.

Avalik kord ja julgeolek

Avaliku korra ja julgeoleku kulude maht on 12 438 eurot.

Tabel 16. Avaliku kord ja julgeoleku kulud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
03200 - Päästeteenused	9 535,00 €	9 651,00 €
45 - tegevustoetus	2 030,00 €	2 000,00 €
50 - personalikulud	1 205,00 €	1 301,00 €
55 - majandamiskulud	6 300,00 €	6 350,00 €
03600 - Muu avalik kord ja julgeolek, sh haldus	4 150,00 €	2 787,00 €
55 - majandamiskulud	4 150,00 €	2 787,00 €

03200 – Päästeteenused – kajastatakse toetusi vabatahtlikele päästjatele ning vabatahtliku pääste tegevus- ja personalikulud.

03600 – Muu avalik kord- kajastatakse Noarootsi valvekaameraid (Riguldi, Hosby, Österby) ja nende hooldustasud.

Majandus

Majanduse kulude maht on 1 882 138 eurot, mis moodustab kogu eelarve kuludest 11,0 %.

Tabel 17. Majanduse kulud ja investeeringud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
04110 - Üldine majandus- ja kaubanduspoliitika	57 000,00 €	386 557,00 €
15 - investeerimistegevus	0,00 €	356 557,00 €
45 - tegevustoetus	57 000,00 €	30 000,00 €
04210 - Põllumajandus	16 936,00 €	12 645,00 €
50 - personalikulud	286,00 €	0,00 €
55 - majandamiskulud	16 500,00 €	12 605,00 €
60 - muud tegevuskulud	150,00 €	40,00 €
04230 - Kalandus ja jahindus	10 147,00 €	
50 - personalikulud	2 007,00 €	
55 - majandamiskulud	8 140,00 €	

04360 - Muu energia- ja soojamajandus	282 204,00 €	129 624,00 €
15 - investeerimistegevus	170 623,00 €	20 000,00 €
50 - personalikulud	56 196,00 €	68 933,00 €
55 - majandamiskulud	55 385,00 €	40 691,00 €
04510 - Maanteetransport	1 096 998,00 €	917 872,00 €
15 - investeerimistegevus	696 750,00 €	612 350,00 €
45 - tegevustoetus	48 046,00 €	0,00 €
55 - majandamiskulud	308 522,00 €	305 522,00 €
60 - muud tegevuskulud	43 680,00 €	0,00 €
04512 - Ühistranspordi korraldus	0,00 €	8 089,00 €
50 - personalikulud		2 184,00 €
55 - majandamiskulud	0,00 €	5 905,00 €
04520 - Veetransport	32 850,00 €	211 809,00 €
15 - investeerimistegevus	11 000,00 €	174 000,00 €
45 - tegevustoetus	0,00 €	2 500,00 €
50 - personalikulud	9 955,00 €	12 123,00 €
55 - majandamiskulud	11 895,00 €	23 186,00 €
04730 - Turism	102 465,00 €	25 928,00 €
15 - investeerimistegevus	37 500,00 €	0,00 €
45 - tegevustoetus	24 252,00 €	4 518,00 €
4502 - antud toetused PV soetuseks	37 303,00 €	0,00 €
55 - majandamiskulud	3 410,00 €	21 410,00 €
04740 - Üldmajanduslikud arendusprojektid	49 032,00 €	64 480,00 €
45 - tegevustoetus	980,00 €	980,00 €
55 - majandamiskulud	48 052,00 €	63 500,00 €
04900 - Muu majandus (sh majanduse haldus)		125 134,00 €
55 - majandamiskulud		125 134,00 €

Üldise majanduspoliitika (04110) all on kavandatud valla ettevõtlustoetuse rakendatavad ettevõtluse toetusmeetmed (nendeks on näiteks: koolitused, messidel ja laatadel osalemine, väikeinvesteeringud juurdepääsuteede korrastamiseks ja ruumide kohandamiseks). Investeeringuna on kajastatud Taebla tööstusala PKT projekt.

Maakorralduse (04210) all kajastatakse selle eelarve tegevusala all teede, tänavate ning muude munitsipaalomandisse taotletavate maade katastriüksuste moodustamise ja kinnistamise kulud, samuti valla omandisse taotletavate teiste kinnistute ära lõigetega tekkivate uute kinnistute moodustamisega kaasnevad kulud, notari- ja kinnistamiskulud ning kaasnevad riigilõivud.

Muu energia- ja soojamajandus (04360) all kajastatakse Martnas katlamajade ülevälpidamiskulud, so personalikulud ja majandamiskulud. Investeeringuna on kajastatud Martna katlamaja automatiseerimine.

Maanteetransport (04510). Avalike teede hoolduse ja remondi eesmärgiks on tagada avalike teede seisunditaseme vastavus ehitusseadustikus ja selle rakendusaktides sätestatud nõuetele. Teede hoolduse ja remondi võib jagada kaheks: kruuskattega teede hoolduseks ja mustkatttega teede hoolduseks. Taliteenistuse eesmärgiks on tagada avalike teede, avalikuks kasutamiseks

tunnistatud erateede vastavus teeseaduses ja selle rakendusaktides sätestatud nõuetele. Viimaste aastate kogemus näitab, et taliteenistuse kulud kõiguvad aastate lõikes väga suures ulatuses ning täpset summat pole võimalik ette näha ja prognoosida. Sellepärast võib sõltudes ilmastikuoludest ja tööde tegelikust mahust esineda vajadus tõsta teede taliteenistuse ja teiste teehooldusega seotud eelarveridade vahel kulusid ringi. Samuti võib tööde elluviimise käigus selguda, et mõni suvine hooldustöö klassifitseerib investeeringuna, vastavad muudatused tehakse lisa või täpsustatud eelarvetega.

Ühistranspordi korraldus (04512) all kajastatakse nn eakate poeringe.

Veetransport (04520) all kajastatakse Osmussaare ühendusega seotud majandamiskulud, saarevahi tasu, Österby ja Hara sadama korrashoiukulud ning sadamakapteni tasu. Investeeringu objektiks on Hara sadam.

Turismi (04730) alla on kavandatud iga-aastased majandamiskulud SA-le Palivere Turismi ja Spordikeskusele suusaradade ja discolfi radade hooldamiseks. Samuti on arvestatud Noarootsi infopunkti majandamiskuludega ning tegevustoetusega ja projektikuludega MTÜ-le Terra Maritima.

Üldmajanduslikud projektid (04740). Eesmärgiks on koostada vajalik dokumentatsioon ja tellida konsultatsioonid- analüüsid valla seisukohalt oluliste projektide elluviimiseks ning rahastada valla seisukohalt vajalike haldus- ja muude uuringute läbiviimist. Selle eelarverea all kavandatakse muuhulgas uue üldplaneeringu koostamise kulud, Palivere spordiplatsi projekteerimise kulud, valla omandis olevate hoonete digitaalne mõõdistamine, haridusasutustes valguse mõõdistamised, ühinenud valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengukava koostamine jms

Muu majandus (04900) alla on planeeritud valla arvutite rendikulud, IT-halduskulud (sh kaugtöökohad, serveriteenus jms), osavallavalitsuse ja vallavalitsuse registreeritud majandamiskulud ning ühtsed tarkvarakulud (nt Tresoor).

Keskkonnakaitse

Keskkonnakaitse kulude maht on 145 098 eurot, mis moodustab kogu eelarve kuludest 0,85 %.

Tabel 18. Keskkonnakaitse kulud ja investeeringud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
05100 - Jäätmekäitlus	31 772,00 €	42 051,00 €
55 - majandamiskulud	31 772,00 €	42 051,00 €
05200 - Heitveekäitlus	600,00 €	600,00 €
50 - personalikulud	0,00 €	0,00 €
55 - majandamiskulud	570,00 €	570,00 €
60 - muud tegevuskulud	30,00 €	30,00 €
05400 - Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	127 442,00 €	102 447,00 €
15 - investeerimistegevus	10 000,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	44 338,00 €	33 102,00 €

55 - majandamiskulud	73 104,00 €	69 345,00 €
60 - muud tegevuskulud	0,00 €	0,00 €

Jäätmekäitluse (05100) all kavandatakse kulud prügiveole, tänavaprügikastide tühjendamiseks, omavoliliselt maha pandud jäätmete koristamiseks, jäätmeteabe korraldamiseks, ohtlike jäätmete kogumisringi läbiviimiseks, uute prügikastide soetamiseks ja kulud jäätmejaamale.

Heitveekäitluse (05200) all on Rõude küla heitveekäitluse korraldamise kulud.

Heakorra (05400) alla on koondatud heakorraga tegeleva töötajate töötasu ning majandamiskulud. (nt endise Lääne-Nigula haljastuse ja heakorra riigihanke kulud)

Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamu ja kommunaalmajanduse kulude maht on 613 415 eurot, mis moodustab kogu eelarve tegevuskuludest 3,63 %.

Nimetus	2018	2019
06100 - Elamumajanduse arendamine	34 083,00 €	31 637,00 €
55 - majandamiskulud	34 083,00 €	31 637,00 €
06300 - Veevarustus	92 940,00 €	141 933,00 €
15 - investeerimistegevus	10 000,00 €	25 000,00 €
4502 - antud toetused PV soetuseks	80 400,00 €	115 000,00 €
50 - personalikulud	402,00 €	0,00 €
55 - majandamiskulud	1 838,00 €	1 933,00 €
60 - muud tegevuskulud	300,00 €	0,00 €
06400 - Tänavavalgustus	67 765,00 €	85 366,00 €
15 - investeerimistegevus	20 000,00 €	36 000,00 €
55 - majandamiskulud	47 765,00 €	49 366,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	287 190,00 €	354 479,00 €
15 - investeerimistegevus	12 000,00 €	47 600,00 €
50 - personalikulud	177 696,00 €	209 419,00 €
55 - majandamiskulud	97 194,00 €	97 460,00 €
60 - muud tegevuskulud	300,00 €	0,00 €

Elamumajanduse haldamise (06100) kulud hõlmavad munitsipaalkorterite kommunaalkulusid. (küte, vesi- ja kanalisatsioon jms).

Veevarustuse (06300) all on arvestatud Kullamaa assenisatsiooniauto kulud ning Rõude veevarustuse ülevälpidamise kulud. Investeeringuna on kajastatud Rõude veetrass ja Nõva-Variku ÜVK.

Tänavavalgustuse (06400) kulude all on kajastatud elektri kulu tänavavalgustusele, tänavavalgustusrajatiste jooksev remont ja hooldus. Majandamiskulude all on arvestatud elektri

kulu tänavavalgustusele, tänavavalgustusrajatiste jooksev remont ja hooldus (lampide vahetamine, elavhõbelampidest säästlikumate naatriumlampide või LED lampide kasutuselevõtt, automaatika jne uuendamine, uued postid).

Muu elamu ja kommunaalhaldus (06605) all on kajastatud vara halduskorraldusega seotud personalikulud ja majandamiskulud (sh Lääne-Nigula haldurite töötasud, osavallast sõltuvalt ka erineva vara haldamise personali- ja majandamiskulud), samuti kalmistute haldamise kulud (kas sõlmitud lepingute kulu või kalmistuvahtide personali- ja majandamiskulud), kalmistute heakorratööd (nt niitmine, liiva vedu jms), hulkuvate loomadega seotud majandamiskulud. Investeeringuna on kajastatud Umbaia kinnistu detailplaneering ja Martnas lammutamist vajava kortermaja kinnistu maa ost.

Tervishoid

Tervishoiu kulude maht on kokku 12 130 eurot.

Tabel 19. Tervishoiukuludega seotud kulud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
07210 - Üldmeditsiiniteenused	12 769,00 €	11 331,00 €
45 - tegevustoetus	1 150,00 €	1 150,00 €
55 - majandamiskulud	11 619,00 €	10 181,00 €
07230 - Hambaraviteenused	840,00 €	799,00 €
55 - majandamiskulud	840,00 €	799,00 €
07600 - Muu tervishoid, sh tervishoiu haldamine	2 005,00 €	
50 - personalikulud	1 445,00 €	
55 - majandamiskulud	560,00 €	

Tervishoiu all on arvestatud toetused perearstide ruumide üleval pidamiseks ning hambaravi teenuse ruumide majandamiskulud. Beebikooli kulud (07600) on viidud vaba aja ürituste (08109) alla.

Vaba aeg, kultuur ja religioon

Vaba aja kultuuri ja religiooni kulude maht on 2 329 912 eurot, mis moodustab kogu eelarve kuludest 13,57 %.

Tabel 20. Vaba aeg, kultuur ja religiooni kulud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
08102 - Sport	141 369,00 €	154 012,00 €
45 - tegevustoetus	37 747,00 €	34 750,00 €
50 - personalikulud	19 937,00 €	21 565,00 €
55 - majandamiskulud	83 685,00 €	97 697,00 €

08107 - Noorsootöö ja noortekeskused	246 816,00 €	256 130,00 €
45 - tegevustoetus	1 624,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	147 613,00 €	154 878,00 €
55 - majandamiskulud	97 579,00 €	101 252,00 €
08109 - Vaba aja üritused	129 140,00 €	135 458,00 €
45 - tegevustoetus	78 290,00 €	54 916,00 €
4502 - antud toetused PV soetuseks	20 000,00 €	40 000,00 €
50 - personalikulud	9 260,00 €	14 852,00 €
55 - majandamiskulud	21 590,00 €	25 690,00 €
08201 - Raamatukogud	214 818,00 €	226 968,00 €
45 - tegevustoetus	564,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	119 108,00 €	132 124,00 €
55 - majandamiskulud	95 146,00 €	94 844,00 €
08202 - Rahvakultuur	266 036,00 €	1 524 938,00 €
15 - investeerimistegevus	150 000,00 €	1 360 000,00 €
50 - personalikulud	46 213,00 €	56 272,00 €
55 - majandamiskulud	59 823,00 €	108 666,00 €
60 - muud tegevuskulud	10 000,00 €	0,00 €
08203 - Muuseumid	1 540,00 €	935,00 €
45 - tegevustoetus	1 000,00 €	0,00 €
55 - majandamiskulud	540,00 €	935,00 €
08300 - Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	11 228,00 €	15 136,00 €
55 - majandamiskulud	11 228,00 €	15 136,00 €
08400 - Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	16 208,00 €	16 335,00 €
45 - tegevustoetus	11 950,00 €	12 950,00 €
55 - majandamiskulud	4 258,00 €	3 385,00 €
08600 - Muu vaba aeg, kultuur, religioon, sh haldus	7 500,00 €	0,00 €
45 - tegevustoetus	5 500,00 €	
55 - majandamiskulud	2 000,00 €	0,00 €

Sporditegevuse (08102) all on kajastatud toetused spordiklubidele, sportlaste tunnustamine ning spordihoonete ülevallpidamiskulud ja administraatori kulud (Risti, Oru, Palivere, Taebla, Nõva spordikompleks, Noarootsi jõusaal). Lisaks on antud eelarverea all osavaldade sporditegevuse kulud - majandamiskulud, toetused klubidele ja ürituste korraldamiseks.

Eelarverea all on kavandatud 6 000 eurot ülevallaliste spordiürituste korraldamiseks.

Noorsootöö ja noortekeskuste (08107) all on arvestatud Lääne-Nigula noortekeskuste, Kullamaa, Martna Noortekeskuse kulud kui ka Pürksi ja Sutlepa vabaajakeskuse personali- ja majandamiskulud. Eelarves kavandatakse vaba aja keskuste palkade ühtlustamise kulud.

Vaba aja üritused (08109) all on kavandatud toetused vallas tegutsevatele mittetulundusühingutele ning ülevallaliste kultuuriürituste (näiteks vabariigi aastapäeva üritus) korraldamiseks. 2019. aasta jooksul kavandatakse koostada ja vastu võtta MTÜ-de toetamise ühtne kord, mis hakkab kehtima alates 2019. aastast.

Raamatukogude all (08201) on kavandatud Lääne-Nigula valla raamatukogu (ja haruraamatukogude) ning eraldiseisvate osavaldade rahvaraamatukogude (Pürksi, Sutlepa, Martna, Rõude, Kullamaa, Liivi, Nõva) personali- ja majandamiskulud. Eelarvega on kavandatud raamatukogutöötajate palkade ühtlustamine.

Rahvamajade (08202) alla on koondatud kultuurimajade (Pürksi ja Kullamaa) personali- ja majandamiskulud ning seltsi- ja rahvamajade (sh päevakeskuste) majandamiskulud. Noarootsi Kultuurikeskuse kaudu hakatakse korraldama ka Nõva kultuuritööd. Investeeringuna on kajastatud Linnamäe kultuurisaali ehitust.

Muuseumi (08203) all on vahendid Koela Talumuuseumi ja Lyckholmi muuseumi kommunaalkuludeks.

Ringhäälingu- ja kirjastamiskulud (08300) all kajastatakse valla infolehe kujundamise, trükkimisega ja levitamisega seotud kulud ning AIP-ga seotud kulud.

Religioon ja muud ühiskonna teenused (08400) kajastatakse toetused kogudustele (nt EELK Lääne-Nigula kogudus korraldab erivajadustega inimeste tegevusi ja noortetööd, korraldab Lääne-Nigula Vabadussõja ausamba ümbrust, Teeliste Kiriku raames on kirik suveperioodil avatud jm). Samuti on kajastatud toetus EELK Kullamaa, EELK Martna Püha Martini Kogudusele, Nõva kogudusele ning Rooslepa kabeli (Noarootsi vald) elektrikulud ja pisiremondi kulud.

Muu vaba aeg, kultuur ja religioon, sh haldus (08600) on viidud tegevusaladele vaba aja üritused (08109) ja rahvamajad (08202).

Haridus

Hariduse kulude maht on 9 492 800 eurot, mis moodustab kogu eelarve tegevuskuludest 55,30 %.

Tabel 21. Hariduse kulud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
09110 - Alusharidus	1 801 727,00 €	1 898 027,00 €
15 - investeerimistegevus	491 890,00 €	405 740,00 €
413 - sotsiaaltoetused	3 300,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	995 870,00 €	1 149 078,00 €
55 - majandamiskulud	310 667,00 €	343 209,00 €
09212 - Põhihariduse otsekulud	3 810 407,00 €	6 019 310,00 €
15 - investeerimistegevus	434 618,00 €	2 729 568,00 €
413 - sotsiaaltoetused	950,00 €	0,00 €
4528 - liikmemaks	10,00 €	10,00 €
50 - personalikulud	2 654 206,00 €	2 665 788,00 €
55 - majandamiskulud	720 513,00 €	623 944,00 €
60 - muud tegevuskulud	110,00 €	0,00 €
09213 - Üldkeskhariduse otsekulud	100 532,00 €	139 089,00 €

50 - personalikulud	90 741,00 €	136 942,00 €
55 - majandamiskulud	9 791,00 €	2 147,00 €
09510 - Noorte huviharidus ja huvitegevus	129 500,00 €	315 481,00 €
50 - personalikulud		155 481,00 €
55 - majandamiskulud	129 500,00 €	160 000,00 €
09600 - Koolitransport	233 642,00 €	224 099,00 €
413 - sotsiaaltoetused	1 500,00 €	5 000,00 €
45 - tegevustoetus	5 000,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	34 565,00 €	39 240,00 €
55 - majandamiskulud	192 577,00 €	179 859,00 €
09601 - Koolitoit	480 393,00 €	459 685,00 €
413 - sotsiaaltoetused	2 025,00 €	2 025,00 €
50 - personalikulud	210 731,00 €	207 651,00 €
55 - majandamiskulud	266 707,00 €	250 009,00 €
60 - muud tegevuskulud	930,00 €	0,00 €
09602 - Öömaja	148 148,00 €	120 252,00 €
15 - investeerimistegevus		6 000,00 €
50 - personalikulud	112 393,00 €	89 592,00 €
55 - majandamiskulud	35 755,00 €	24 660,00 €
09609 - Muud hariduse abiteenused	140 824,00 €	276 857,00 €
413 - sotsiaaltoetused	25 175,00 €	36 750,00 €
45 - tegevustoetus	1 387,00 €	2 000,00 €
50 - personalikulud	98 312,00 €	220 007,00 €
55 - majandamiskulud	15 950,00 €	18 100,00 €
09800 - Muu haridus, sh hariduse haldus	123 882,00 €	40 000,00 €
15 - investeerimistegevus	54 882,00 €	40 000,00 €
55 - majandamiskulud	69 000,00 €	0,00 €

Lasteaedade (09110) all on kavandatud kulutused 8 Lääne-Nigula valla koolieelse lasteasutuse (sh Noarootsi Põhikool ja Nõva Kool) palgakuludeks ja ülevahtamiseks ning samuti teistele KOV-dele makstavad lasteaia kohatasud.

Tabel 22. Lasteaia kulud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
09110 - Alusharidus	1 801 727,00 €	1 898 027,00 €
Kullamaa Lasteaed	119 160,00 €	141 032,00 €
15 - investeerimistegevus	0,00 €	20 000,00 €
50 - personalikulud	86 640,00 €	93 341,00 €
55 - majandamiskulud	32 520,00 €	27 691,00 €
Linnamäe Lasteaed	204 680,00 €	333 804,00 €
15 - investeerimistegevus	0,00 €	35 000,00 €
413 - sotsiaaltoetused	300,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	159 878,00 €	215 852,00 €
55 - majandamiskulud	44 502,00 €	82 952,00 €
Lääne-Nigula Vallavalitsus	48 120,00 €	50 000,00 €

55 - majandamiskulud	48 120,00 €	50 000,00 €
Martna Lasteaed	132 062,00 €	305 163,00 €
15 - investeerimistegevus	8 400,00 €	180 000,00 €
413 - sotsiaaltoetused	400,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	92 773,00 €	100 816,00 €
55 - majandamiskulud	30 489,00 €	24 347,00 €
Noarootsi Kool	55 112,00 €	89 775,00 €
15 - investeerimistegevus		10 000,00 €
50 - personalikulud	51 112,00 €	64 464,00 €
55 - majandamiskulud	4 000,00 €	15 311,00 €
Nõva Kool	33 510,00 €	25 790,00 €
50 - personalikulud	27 190,00 €	25 790,00 €
55 - majandamiskulud	6 320,00 €	
Palivere Lasteaed	227 783,00 €	237 144,00 €
15 - investeerimistegevus	5 118,00 €	0,00 €
413 - sotsiaaltoetused	500,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	177 256,00 €	195 349,00 €
55 - majandamiskulud	44 909,00 €	41 795,00 €
Risti Lasteaed	209 894,00 €	224 419,00 €
413 - sotsiaaltoetused	800,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	170 867,00 €	186 145,00 €
55 - majandamiskulud	38 227,00 €	38 274,00 €
Taebla Lasteaed	771 406,00 €	490 900,00 €
15 - investeerimistegevus	478 372,00 €	160 740,00 €
413 - sotsiaaltoetused	1 300,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	230 154,00 €	267 321,00 €
55 - majandamiskulud	61 580,00 €	62 839,00 €

Lasteaia investeringutena on kajastatud Kullamaa Lasteaia soojussõlme rekonstrueerimist, Martna Lasteaia multifunktsionaalse keskuse loomist, Linnamäe Lasteaia mooduli paigutamiseks vajalikud investeringud (vundament jms) ning 25.11.2018 seisuga Taebla Lasteaia investeringu 2018. aasta jääki.

Põhikoolide (09212) all on arvestatud kulud Lääne-Nigula üldharidusasutuste (Risti Põhikooli, Oru Kooli, Palivere Põhikooli, Taebla Kooli, Nõva Kooli, Martna Põhikooli, Noarootsi Põhikooli ja Kullamaa Keskkooli) õpetajate ja muu personali palgakuludeks ja ülevalpidamiseks, samuti vahendid teiste KOV üksuste koolide pearahade tasumiseks ning majandamiskulusid. Alates 2019. aastast ei ole kasutuses tegevusalasid 09210 (algkool-lasteaed) ja 09220 (gümnaasium), antud kulud koonduvad 09212 (põhikoolid) alla.

Antud tegevusala alt on välja viidud ringijuhtide tasud tegevusalale 09510 (huviharidus) ning tugispetsialistide tasud tegevusalale 09609 (muu hariduse abiteenused).

Tabel 23. Põhihariduse otsekulud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
09212 - Põhihariduse otsekulud	3 810 407,00 €	6 019 310,00 €

Kullamaa Keskkool	431 581,00 €	486 714,00 €
15 - investeerimistegevus	0,00 €	37 500,00 €
413 - sotsiaaltoetused	500,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	340 264,00 €	362 225,00 €
55 - majandamiskulud	90 817,00 €	86 989,00 €
Kullamaa Osavallavalitsus	200,00 €	0,00 €
413 - sotsiaaltoetused	200,00 €	0,00 €
Lääne-Nigula Vallavalitsus	67 020,00 €	66 820,00 €
413 - sotsiaaltoetused	200,00 €	0,00 €
55 - majandamiskulud	66 820,00 €	66 820,00 €
Martna Põhikool	256 954,00 €	279 761,00 €
15 - investeerimistegevus	20 000,00 €	14 000,00 €
413 - sotsiaaltoetused	50,00 €	0,00 €
4528 - liikmemaks	10,00 €	10,00 €
50 - personalikulud	196 815,00 €	231 135,00 €
55 - majandamiskulud	40 079,00 €	34 616,00 €
Noarootsi Kool	472 849,00 €	480 748,00 €
15 - investeerimistegevus		10 000,00 €
50 - personalikulud	387 053,00 €	408 378,00 €
55 - majandamiskulud	85 734,00 €	62 370,00 €
60 - muud tegevuskulud	62,00 €	0,00 €
Nõva Kool	226 986,00 €	227 937,00 €
50 - personalikulud	180 527,00 €	193 049,00 €
55 - majandamiskulud	46 459,00 €	34 888,00 €
Oru Kool	602 814,00 €	517 447,00 €
50 - personalikulud	489 775,00 €	440 891,00 €
55 - majandamiskulud	113 039,00 €	76 556,00 €
Palivere Põhikool	383 372,00 €	382 801,00 €
50 - personalikulud	322 838,00 €	316 621,00 €
55 - majandamiskulud	60 486,00 €	66 180,00 €
60 - muud tegevuskulud	48,00 €	0,00 €
Risti Põhikool	364 199,00 €	348 473,00 €
15 - investeerimistegevus	5 000,00 €	0,00 €
50 - personalikulud	299 736,00 €	291 962,00 €
55 - majandamiskulud	59 463,00 €	56 511,00 €
Taebla Kool	1 004 432,00 €	3 228 609,00 €
15 - investeerimistegevus	409 618,00 €	2 668 068,00 €
50 - personalikulud	437 198,00 €	421 527,00 €
55 - majandamiskulud	157 616,00 €	139 014,00 €

Gümnaasiumi otsekulude (09213) all kajastatakse Kullamaa Keskkooli juhtimiskulusid ja gümnaasiumi osa õpetajate palgakulusid.

Noorte huviharidus ja huvitegevus (09510) alla on koondatud laste huvitegevuse toetus (st pearaha teiste kohaliku omavalitsuse üksuste huvikoolides õppivatele lastele) ning koolide ringijuhtide töötasud.

Õpilastranspordi (09600) all on arvestatud kulud Lääne-Nigula valla õpilasliinidele. 2017. aastal viidi läbi riigihange Lääne-Nigula kooliliinide vedajate leidmiseks aastatel 2018- 2021. Lisaks on selle eelarverea all kulud õpilaste sõidu kompensatsiooniks maakonnaliinidel ja Oru kooli omandis oleva bussi kulud. Osavaldades asuvad kooliliinid on korraldatud nii hankepõhiselt (Martna) kui kasutatakse ka oma busse ja bussijuhte (Noarootsi ja Kullamaa).

Koolitoidu all (09601) on esitatud haridusasutuste õpilaste toitlustamise kulud. Noarootsi ja Nõva koolitoidu all kajastatakse lisaks lasteaiaosa toidukulusid.

Tabel 24. Koolitoidu kulud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
09601 - Koolitoid	480 393,00 €	459 685,00 €
Kullamaa Keskkool	57 492,00 €	68 554,00 €
50 - personalikulud	25 957,00 €	24 726,00 €
55 - majandamiskulud	31 535,00 €	43 828,00 €
Martna Põhikool	40 339,00 €	36 728,00 €
50 - personalikulud	22 478,00 €	22 478,00 €
55 - majandamiskulud	17 861,00 €	14 250,00 €
Noarootsi Kool	105 535,00 €	112 472,00 €
50 - personalikulud	53 127,00 €	58 669,00 €
55 - majandamiskulud	52 408,00 €	53 803,00 €
Nõva Kool	13 856,00 €	18 900,00 €
55 - majandamiskulud	13 856,00 €	18 900,00 €
Oru Kool	106 041,00 €	83 555,00 €
413 - sotsiaaltoetused	1 200,00 €	1 200,00 €
50 - personalikulud	37 403,00 €	31 132,00 €
55 - majandamiskulud	66 508,00 €	51 223,00 €
60 - muud tegevuskulud	930,00 €	0,00 €
Palivere Põhikool	48 775,00 €	46 737,00 €
413 - sotsiaaltoetused	300,00 €	300,00 €
50 - personalikulud	25 690,00 €	25 690,00 €
55 - majandamiskulud	22 785,00 €	20 747,00 €
Risti Põhikool	43 345,00 €	37 354,00 €
413 - sotsiaaltoetused	275,00 €	275,00 €
50 - personalikulud	23 598,00 €	22 478,00 €
55 - majandamiskulud	19 472,00 €	14 601,00 €
Taebla Kool	65 010,00 €	55 385,00 €
413 - sotsiaaltoetused	250,00 €	250,00 €
50 - personalikulud	22 478,00 €	22 478,00 €
55 - majandamiskulud	42 282,00 €	32 657,00 €

Toidukulude arvestus on koolilõuna osas 1 eurot toidupäev korda õpilaste arv. Muude toitluskordade osas on leitud toidukulu sööjate arvu, portsjoni toiduainete kulu ning päevade arvu korrutisena.

Öömaja (09602) all on Noarootsi ja Nõva õpilaskodude personali- ja majandamiskulud ning Kullamaa õpilasmajutuse korterite majandamiskulud.

Muude hariduse abiteenuste (09609) all on valla koolimineku toetus, haridusstipendium ning parimate õpilaste tunnustamine (laieneb 2019 kogu vallale), samuti on antud tegevusala all arvestatud kulud hariduse tugiteenuste keskuse (psühholoogid, logopeedid, eripedagoogid, sotsiaalpedagoogid) ülevõlpidamiskulud (personali + majandamiskulu). Siin alla kajastatakse ka koolide tugispetsialistide kulusid.

Muu hariduse sh hariduse haldamise all (09800) on arvestatud hallatavate asutuste väikeinvesteeringud.

Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse kulude maht on 1 575 881 eurot, mis moodustab kogu eelarve tegevuskuludest 9,12 %.

Tabel 25. Sotsiaalne kaitse kulud 2018 versus 2019

Nimetus	2018	2019
10121 - Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	35 003,00 €	91 931,00 €
413 - sotsiaaltoetused	35 003,00 €	37 300,00 €
50 - personalikulud		54 631,00 €
10200 - Eakate sotsiaalhoolekandeesutused	608 104,00 €	605 085,00 €
15 - investeerimistegevus	34 373,00 €	34 503,00 €
50 - personalikulud	394 986,00 €	399 058,00 €
55 - majandamiskulud	178 745,00 €	171 524,00 €
60 - muud tegevuskulud	0,00 €	0,00 €
10201 - Muu eakate sotsiaalne kaitse	173 020,00 €	198 669,00 €
413 - sotsiaaltoetused	24 650,00 €	25 120,00 €
45 - tegevustoetus	2 155,00 €	
50 - personalikulud	76 993,00 €	103 755,00 €
55 - majandamiskulud	69 222,00 €	69 794,00 €
10400 - Asendus- ja järelhooldus	188 680,00 €	187 189,00 €
413 - sotsiaaltoetused	74 149,00 €	50 000,00 €
55 - majandamiskulud	114 531,00 €	137 189,00 €
10402 - Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	77 587,00 €	47 122,00 €
413 - sotsiaaltoetused	54 010,00 €	30 720,00 €
50 - personalikulud	17 890,00 €	12 502,00 €
55 - majandamiskulud	5 677,00 €	3 900,00 €
60 - muud tegevuskulud	10,00 €	0,00 €
10600 - Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	43 760,00 €	39 800,00 €
50 - personalikulud	1 045,00 €	2 732,00 €
55 - majandamiskulud	42 715,00 €	37 068,00 €
10701 - Riiklik toimetulekutoetus	205 610,00 €	214 954,00 €
413 - sotsiaaltoetused	182 485,00 €	182 324,00 €

4502 - antud toetused PV soetuseks	11 766,00 €	21 766,00 €
50 - personalikulud	781,00 €	
55 - majandamiskulud	10 578,00 €	10 864,00 €
10702 - Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	45 070,00 €	30 000,00 €
413 - sotsiaaltoetused	30 920,00 €	30 000,00 €
55 - majandamiskulud	14 150,00 €	0,00 €
10900 - Muu sotsiaalne kaitse, sh sotsiaalse kaitse haldus	15 487,00 €	161 131,00 €
50 - personalikulud	0,00 €	135 673,00 €
55 - majandamiskulud	15 487,00 €	25 458,00 €

Muu puuetega inimeste sotsiaalse kaitse (10121) kulude all on arvestatud kulud puudetoetuste maksmiseks ning puudega isikute isikliku abistaja ja tugiisiku personalikulud.

Üldhooldekodu (10200) all on kulud Oru ja Risti Hooldekodude palgakuludeks ja majandamiskuludeks. Hooldekodude eelarve on koostatud põhimõttel, et hooldekodud on isemajandavad (tuleneb ühinemislepingust).

Muu eakate sotsiaalse kaitse (10201) kulude all on arvestatud koduhooldajate palgakuluga. 2019. aastal lõpeb SOTEE projekt, kuid koduhooldajate vajadus on kõrge ning valla palgal jätkab 0,5 ametikohal Nõva koduhooldaja ning 1,0 ametikohal Kullamaa koduhooldaja.

Asendus ja järelhooldusteenuse kulude (10400) välja maksmise kohutus tuli kohaliku omavalitsuse pädevusse 2018. aastal.

Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse (10402) kulude all on arvestatud sünnitoetused, perede tugiisikute töötasud ning lapsehoiuteenuse kulud.

Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele (10600) kulude all on arvestatud sotsiaalelupindade kommunaalkulud ning nende osaline katmine valla eelarvest.

Riiklikud toimetulekutoetused (10701) all on arvestatud riigi toimetulekutoetuse vahendamine ja sotsiaalteenuste haldamise kulud.

Muude sotsiaalsete riskirühmade kaitse (10702) alla kuuluvad osaliselt ühekordsed sissetulekust sõltuvad sotsiaaltoetused (nt puude, ravimite, prillide ostuks).

Muu sotsiaalne kaitse (10900) on arvestatud sotsiaalhoolekande osakonna personali- ja majandamiskulud.

INVESTEERIMISTEGEVUS

Investeeringustegevusena kajastatakse põhivara müüki, soetust, põhivara soetuseks saadavat ja antavat toetust, osaluste müüki ja soetust ning finantstulusid ja –kulusid.

Tabel 26. Investeeringustegevus 2017-2019

Nimetus	2017 kassapõhine	2018 kassapõhine	okt.2018 kassapõhine	2019 tekkepõhine
	Eelarve	Eelarve	Täitmine	Eelarve
Põhivara müük (+)	44 000 €	34 000 €	11 370 €	35 000 €
Põhivara soetus (-)	-3 343 700 €	-2 170 912 €	-1 426 208 €	-5 854 818 €
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	759 116 €	809 737 €	352 723 €	1 844 872 €
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-117 501 €	-149 469 €	-79 029 €	-176 766 €
Osaluste müük (+)	0 €	0 €	0 €	1 445 000 €
Osaluste soetus (-)	0 €	-1 301 €	-1 301 €	0 €
Finantstulud (+)	215 €	40 €	189 €	0 €
Finantskulud (-)	-35 651 €	-33 484 €	-26 996 €	-35 778 €
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-2 693 521 €	-1 511 389 €	-1 169 252 €	-2 742 490 €

2019. aasta investeeringutest annab täpsema ülevaate järgnev tabel.

Tabel 27. Lääne-Nigula valla investeeringud 2019. aastal kulujuhtide lõikes

Reasildid	2019
15 - investeeringustegevus	5 854 818,00 €
Arendusnõunik	356 557,00 €
Taebla tööstusala PKT projekt	356 557,00 €
Kullamaa osavallavanem	212 500,00 €
Kohalikud teed	110 000,00 €
Avalik tualettruum Kullamaa Keskuses	35 000,00 €
Kullamaa Kultuurimaja ukseid	10 000,00 €
Kullamaa Lasteaia keskküttesõlm	20 000,00 €
Kullamaa Keskkool, õpilaskorterid	37 500,00 €
Martna Osavallavanem	341 100,00 €
Vallamaja põrandad	7 500,00 €
Martna katlamaja automatiseerimine	20 000,00 €
Kohalikud teed	94 000,00 €
Rõude veevärk	25 000,00 €
Maa soetus (lammutamise eesmärgil)	600,00 €
Martna Lasteaia soojustamine	180 000,00 €
Martna Põhikooli põrandad, akende vahetus, WC ukseid	14 000,00 €
Noarootsi Osavallavanem	440 350,00 €
Kohalikud teed	228 350,00 €

Hara ja Österby sadam	174 000,00 €
Umbaia mü detailplaneering	12 000,00 €
Noarootsi Lasteaia remonttööd	10 000,00 €
Noarootsi Kooli remonttööd	10 000,00 €
Õpilaskodu remonttööd	6 000,00 €
Nõva Osavallavanem	20 000,00 €
Kohalikud teed	20 000,00 €
Oru Hooldekodu direktor	25 834,00 €
Oru Hooldekodu investeeringud	25 834,00 €
Osakonnajuhataja-abivallavanem	4 253 808,00 €
Oru Kultuurisaali ehitus	1 350 000,00 €
Taebla ja Linnamäe Lasteaia ehitus	195 740,00 €
Taebla Kooli ehitus	2 668 068,00 €
Hallatavate asutuste väike investeeringud	40 000,00 €
Risti Hooldekodu direktor	8 669,00 €
Risti Hooldekodu investeeringud	8 669,00 €
Teede- ja kommunaalnõunik	196 000,00 €
Kohalikud teed - endine Lääne-Nigula	160 000,00 €
Tänavavalgustus	36 000,00 €
4502 - antud toetused PV soetuseks	176 766,00 €
Kultuuri- ja spordinõunik	40 000,00 €
MTÜ projektide väike investeeringud, kaasav eelarve	40 000,00 €
Nõva Osavallavanem	35 000,00 €
Nõva-Variku veevärk	35 000,00 €
Sotsiaalhoolekande osakonna juhataja	21 766,00 €
"500 kodu projekt" ja projektide omaosalus	21 766,00 €
Teede- ja kommunaalnõunik	80 000,00 €
Hajaasustuse veeprogramm	80 000,00 €

Järgnevalt lühiülevaade olulisematest investeeringutest:

- **Taebla tööstusala PKT projekt**- projekti raames ehitatakse välja Nurme tänav, Veo tänav, rajatakse kergliiklustee ja uus valgustus.
- **Kohalikud teed**- endise Lääne-Nigula ja osavaldade teeinvesteeringud. Sõltuvalt piirkonnast sisaldavad ühinemistoetust.
- **Kullamaa Keskkool, õpilaskorterid** – investeeringud Kullamaa Keskkooli ja õpilaskorterite renoveerimiseks.
- **Kullamaa Lasteaia keskküttesõlm**- investeering Kullamaa lasteaia keskküttesõlme rekonstrueerimiseks, praegune on täielikult amortiseerunud ja avariiohtlik.
- **Avalik tualettruum Kullamaa keskuses**- avaliku tualettruumi rajamine Kullamaa Kultuurimaja hoonesse, Kullamaa keskust külastavate turistide tarbeks, praegune Kullamaa kalmistul asuv välikäimla on ebaesteetiline ja amortiseerunud.
- **Martna katlamaja automatiseerimine**- tööd, mis on vajalikud selleks, et viia Martna Katlamaja automaatsele pelletiküttele.

- **Rõude veetrasside projekteerimine ja ehitus-** ühinemislepingu projekt, 2018. kavas ette valmistada ja esitada KIK taotlus. Rõude joogivee osas on tehtud Terviseameti ettekirjutus, flouriidisisaldus ületab lubatud normid.
- **Hara ja Österby sadam-** 2018. aastal ära jäänud Hara sadama võrgukuuri hoone ehitus, sadama süvendamine, parkla mustkate.
- **Oru Kultuurisaali ehitus-** 2018 valmis korrigeeritud kultuurisaali projekt ning 2018 detsembris on kavas välja kuulutada riigihange.
- **Tänavavalgustusliinide rekonstrueerimine-** vanade elavhõbelampide väljavahetamine säästlike LED või naatriumlampidele, automaatika ja liinide uuendamine, üksikute uute liinide välja. Lisaks on kavas osta ja paigaldada autonoomse leedvalgustiga lampe bussipeatustesse. 2018. aastast ületulevaks on Taebla Pihlaka kergliiklustee valgustuse ehitus, summa raames kavandatakse muuhulgas ka Kirna külaplatsi valgustuse väljaehitust.
- **Taebla Lasteaia ja Linnamäe Lasteaed-** Kavandatud on Taebla Lasteaia 2018. aasta tööde osaline lõpetamine 2019. aastal (sh ühe rühmaruumi sanitaarplokk jms) ning Linnamäe Lasteaia uue rühmaploki rajamine moodullasteaiana.
- **Taebla kooli projekteerimine ja ehitus-** Taebla koolihoone ehitatakse „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020” prioriteetse suuna „Ühiskonna vajadustele vastav haridus ja hea ettevalmistus osalemaks tööturul” meetme „Koolivõrgu korrastamine” tegevuse „Koolivõrgu korrastamise käigus toimuv jätkusuutlike koolide kaasajastamine” alammeetme „Põhikoolivõrgu korrastamine“ raames. Tänapäevaks on valminud hoone ehitusprojekt ning lõppjärgus riigihanke läbiviimine.
- **Hallatavate asutuste väikeinvesteeringud-** investeeringud endise Lääne-Nigula valla hallatavatesse asutustesse sh Risti Lasteaia ühe rühmaruumi põrand, Linnamäe Lasteaia välispiire, Palivere Põhikooli fuajee, vallamaja ATS. Lisaks kavandatakse erinevate Päästeameti ja Terviseameti ettekirjutuste täitmine. Noarootsi Kooli, õpilaskodu ja lasteaia, samuti Martna Kooli investeering on kajastatud eraldi ridadel.
- **Hooldekodude investeeringud-** hooldekodude investeeringud tehakse hooldekodude omakulude arvel.

Toetused põhivara soetamiseks:

- **Nõva-Variku veevärk-** investeeringud Nõva ja Variku veevärki rekonstrueerimiseks, sh Nõva biopuhasti, kauglugemissüsteemi väljaehitus, Variku tuleõõtjre veevõtukoht. Nõva veevärk on üle antud AS Haapsalu Veevärgile ning antud investeeringute omaosaluse katmine on üle andmise tingimuseks.
- **500 kodu projekt ja projektide omaosalused-** summad 500 kodu projekt ja kodude kohandamise meetme omaosalusteks.
- **MTÜ-de projektid ja kaasav eelarve-** kavandatud projektid MTÜ-de projektide kaasrahastamiseks (15 000 eurot) ja kaasava eelarve sisseviimiseks (25 000 eurot)
- **Hajaasutuse veeprogramm-** toetused hajaasustuspriirkonna veeseadmete, kanalisatsiooni, juurdepääsuteede ehituseks.

FINANTSEERIMISTEGEVUS

Finantseerimistegevuse all kajastatakse kohustuste võtmist (laenud, kapitalirent) ning nende tagasimakseid.

Tabel 28. Finantseerimistegevus 2017-2019

Nimetus	2017 kassapõhine	2018 kassapõhine	okt.2018 kassapõhine	2019 tekkepõhine
	Eelarve	Eelarve	Täitmine	Eelarve
Laenude tagasimaksine	-1 200 761 €	-501 267 €	-438 125 €	-392 822 €
Laenude võtmine	2 450 436 €	618 480 €	618 480 €	1 500 000 €
FINANTSEERIMISTEGEVUS KOKKU	1 249 675 €	117 213 €	180 355 €	1 107 178 €

Lääne-Nigula vallal on kokku 13 kehtivat laenulepingut, millest üks lõppeb järgneval aastal. Bulletiga laenu on kaks, millest üks lõppeb 2026. ja teine 2027. aastal. Netovõlakoormus tõuseb 2019. aasta lõpuks 35%-ni.

Tabel 29. Laenude tagasimakse 2019, laenude lõpptähtaeg

Kohustiste tasumine (-)	-392 822 €	Tähtaeg
SEB 201500064	-379 €	14.01.2019
Danske KL-120517KU	-64 675 €	1.05.2024
Danske KL-300516KU	-41 590 €	30.05.2023
Swedbank 12-029593-JI	-30 000 €	15.12.2022
Swedbank 12-053860-JI	-10 608 €	31.08.2028
SEB 2012011704	-4 080 €	15.05.2023
Nordea 9321275906	-36 441 €	15.05.2025
Danske KL-150517LA	-108 000 €	15.05.2027
Danske KL-201216LA	-18 000 €	15.12.2026
SEB 2014034254	-13 332 €	15.01.2025
SEB 2017019846	-16 107 €	14.09.2027
SEB 2017017887	-20 690 €	3.08.2027
Nordea 9321304939	-4 920 €	17.05.2021
Uus laen 2019	-24 000 €	

RAHA MUUTUS

Raha muutusena kajastatakse aasta alguse ja aasta lõpu raha jäägi vahet.

Tabel 30. Raha muutus 2017-2019

Nimetus	2017 kassapõhine	2018 kassapõhine	okt.2018 kassapõhine	2019 tekkepõhine
	Eelarve	Eelarve	Täitmine	Eelarve
Raha muutus	-1 058 206 €	-203 610 €	1 341 486 €	-1 093 946 €

OSAVALLA EELARVED

Osavald on valla maa-alal ja koosseisus volikogu kinnitatud osavalla põhimääruse alusel tegutsev üksus, mille eesmärk on kohaliku initsiatiivi ja identiteedi hoidmine, elanike kaasamine kohaliku elu küsimuste otsustamisse ning piirkondlike huvide esindamine valla ülesannete täitmisel.

Osavalla ülesanded:

- rahvastikuregistri toimingud (sh sünni ja surma registreerimine),
- kultuur, sport ja vaba aja veetmine koordineerimine,
- teede ja tänavate korrashoid,
- kalmistute hooldamine,
- haljasalade ja randade hooldamine,
- jäätmehooldus,
- koolitranspordi korraldamine,
- osavallas asuva vallavara haldamine (nt valla asutused, korterid, sotsiaalmajad jms),
- koostöö mittetulundusühingute, külaseltside, ettevõtjatega jne.,
- osavallale alluvad osavallas asuvad kultuurimajad, raamatukogud ja noortekeskused,
- Noarootsi osavald tegeleb ka Österby ja Hara sadamaga ning Osmussaare küsimustega.

Kullamaa Osavalla eelarve

Antud peatükis on toodud Kullamaa Osavallavanema pädevuses olevate asutuste ja üksuste kontoklasside tulud, kulud ja investeeringud.

Tabel 31. Kullamaa osavalla eelarve üldine vaade 2018-2019

Reasildid	2018	2019
32 - Tulud kaupade ja teenuste müügist	37 750,00	16 467,00
35 - toetused tegevuskuludeks	12 636,00	2 047,00
38 - muud ebatavalised tulud	5 000,00	0,00
PÕHITEGEVUSE TULUD	55 386,00	18 514,00
413 - sotsiaaltoetused	-700,00	-1 050,00
45 - tegevustoetus	-13 700,00	-13 700,00
50 - personalikulud	-288 552,00	-308 476,00
55 - majandamiskulud	-386 793,00	-378 877,00
60 - muud tegevuskulud	-7 816,00	-7 000,00
PÕHITEGEVUSE KULUD	-697 561,00	-709 103,00
3502 - saadud toetused PV soetuseks	0,00	15 000,00
15 - investeerimistegevus	-112 500,00	-212 500,00
INVESTEERIMISTEGEVUS	-112 500,00	-197 500,00

Eraldi on toodud tegevusalade lõikes tegevuskulud ning investeeringukulud.

Tabel 32. Kullamaa osavalla kulud ja investeeringud 2018-2019

Reasildid	2018	2019
Kullamaa osavallavanem	810 061,00 €	921 603,00 €
15 - investeeringud	112 500,00 €	212 500,00 €
04510 - Maanteetransport	112 500,00 €	110 000,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus		35 000,00 €
08202 - Rahvakultuur		10 000,00 €
09110 - Alusharidus	0,00 €	20 000,00 €
09212 - Põhihariduse otsekulud	0,00 €	37 500,00 €
413 - sotsiaaltoetused	700,00 €	1 050,00 €
09212 - Põhihariduse otsekulud	700,00 €	0,00 €
09609 - Muud hariduse abiteenused	0,00 €	1 050,00 €
45 - tegevustoetus	13 700,00 €	13 700,00 €
08102 - Sport	7 200,00 €	7 200,00 €
08109 - Vaba aja üritused		5 500,00 €
08400 - Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	1 000,00 €	1 000,00 €
08600 - Muu vaba aeg, kultuur, religioon, sh haldus	5 500,00 €	
50 - personalikulud	288 552,00 €	308 476,00 €
01112 - Valla- ja linnavalitsus	84 286,00 €	58 753,00 €
05400 - Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	2 944,00 €	6 958,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	74 835,00 €	72 094,00 €
08107 - Noorsootöö ja noortekeskused	29 126,00 €	29 483,00 €
08201 - Raamatukogud	26 814,00 €	29 229,00 €
08202 - Rahvakultuur	19 975,00 €	20 525,00 €
09212 - Põhihariduse otsekulud		39 734,00 €
09600 - Koolitransport	24 615,00 €	26 974,00 €
09601 - Koolitoit	25 957,00 €	24 726,00 €
55 - majandamiskulud	386 793,00 €	378 877,00 €
01112 - Valla- ja linnavalitsus	54 653,00 €	33 399,00 €
04510 - Maanteetransport	57 500,00 €	57 500,00 €
04512 - Ühistranspordi korraldus	0,00 €	4 353,00 €
04740 - Üldmajanduslikud arendusprojektid	3 000,00 €	3 000,00 €
05100 - Jäätmeäitlus	2 400,00 €	3 077,00 €
05400 - Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	8 000,00 €	5 530,00 €
06100 - Elamumajanduse arendamine	3 300,00 €	1 538,00 €
06300 - Veevarustus	500,00 €	0,00 €
06400 - Tänavavalgustus	4 500,00 €	5 050,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	32 345,00 €	26 740,00 €
07210 - Üldmeditsiiniteenused	0,00 €	709,00 €
07230 - Hambaraviteenused	840,00 €	799,00 €
08102 - Sport	1 500,00 €	1 500,00 €
08107 - Noorsootöö ja noortekeskused	18 990,00 €	19 000,00 €
08201 - Raamatukogud	19 980,00 €	19 931,00 €
08202 - Rahvakultuur	19 780,00 €	32 628,00 €

08600 - Muu vaba aeg, kultuur, religioon, sh haldus	2 000,00 €	0,00 €
09110 - Alusharidus	24 930,00 €	19 923,00 €
09212 - Põhihariduse otsekulud	51 740,00 €	51 176,00 €
09600 - Koolitransport	43 500,00 €	44 162,00 €
09601 - Koolitoit	31 535,00 €	43 828,00 €
09602 - Öömaja	5 000,00 €	4 109,00 €
10600 - Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	800,00 €	925,00 €
60 - muud tegevuskulud	7 816,00 €	7 000,00 €
01112 - Valla- ja linnavalitsus	16,00 €	0,00 €
01114 - Kohaliku omavalitsuse üksuse reservfond	6 800,00 €	7 000,00 €
04510 - Maanteetransport	1 000,00 €	0,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	0,00 €	0,00 €
09110 - Alusharidus	24 930,00 €	38 171,00 €
15 - investeerimistegevus	0,00 €	20 000,00 €
55 - majandamiskulud	24 930,00 €	18 171,00 €
09212 - Põhihariduse otsekulud	700,00 €	74 522,00 €
15 - investeerimistegevus	0,00 €	37 500,00 €
413 - sotsiaaltoetused	700,00 €	0,00 €
50 - personalikulud		37 022,00 €
09600 - Koolitransport	68 115,00 €	68 636,00 €
50 - personalikulud	24 615,00 €	26 974,00 €
55 - majandamiskulud	43 500,00 €	41 662,00 €
09601 - Koolitoit	57 492,00 €	65 692,00 €
50 - personalikulud	25 957,00 €	24 726,00 €
55 - majandamiskulud	31 535,00 €	40 966,00 €
09602 - Öömaja	5 000,00 €	4 109,00 €
55 - majandamiskulud	5 000,00 €	4 109,00 €
09609 - Muud hariduse abiteenused	0,00 €	1 050,00 €
413 - sotsiaaltoetused	0,00 €	1 050,00 €
10600 - Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	800,00 €	925,00 €
55 - majandamiskulud	800,00 €	925,00 €

Martna Osavalla eelarve

Antud peatükis on toodud Martna Osavallavanema pädevuses olevate asutuste ja üksuste kontoklasside tulud, kulud ja investeeringud.

Tabel 33. Martna Osavalla üldine eelarve 2018-2019

Reasildid	2018	2019
32 - Tulud kaupade ja teenuste müügist	82 430,00 €	89 071,00 €
35 - toetused tegevuskuludeks	9 975,00 €	1 224,00 €
38 - muud ebatavalised tulud	4 000,00 €	0,00 €
PÕHITEGEVUSE TULUD	96 405,00 €	90 295,00 €
413 - sotsiaaltoetused	0,00 €	-400,00 €
45 - tegevustoetus	-29 800,00 €	-28 800,00 €
50 - personalikulud	-159 732,00 €	-169 421,00 €
55 - majandamiskulud	-288 655,00 €	-268 139,00 €
60 - muud tegevuskulud	-8 380,00 €	-7 030,00 €
PÕHITEGEVUSE KULUD	-486 567,00 €	-473 790,00 €
15 - investeerimistegevus	-324 673,00 €	-341 100,00 €
3502 - saadud toetused PV soetuseks	90 311,00 €	100 000,00 €
INVESTEERIMISTEGEVUS	-234 362,00 €	-241 100,00 €

Eraldi on toodud tegevusalade lõikes tegevuskulud ning investeeringukulud.

Tabel 34. Martna Osavalla kulud ja investeeringud 2018-2019

Reasildid	2018	2019
Martna Osavallavanem	811 240,00 €	814 890,00 €
15 - investeerimistegevus	324 673,00 €	341 100,00 €
01112 - Valla- ja linnavalitsus		7 500,00 €
04360 - Muu energia- ja soojamajandus	170 623,00 €	20 000,00 €
04510 - Maanteetransport	115 650,00 €	94 000,00 €
06300 - Veevarustus	10 000,00 €	25 000,00 €
06400 - Tänavavalgustus	0,00 €	0,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	0,00 €	600,00 €
09110 - Alusharidus	8 400,00 €	180 000,00 €
09212 - Põhihariduse otsekulud	20 000,00 €	14 000,00 €
413 - sotsiaaltoetused	0,00 €	400,00 €
09609 - Muud hariduse abiteenused	0,00 €	400,00 €
45 - tegevustoetus	29 800,00 €	28 800,00 €
08102 - Sport	12 100,00 €	9 100,00 €
08109 - Vaba aja üritused	13 700,00 €	14 700,00 €
08400 - Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	4 000,00 €	5 000,00 €
50 - personalikulud	159 732,00 €	169 421,00 €
01112 - Valla- ja linnavalitsus	46 362,00 €	47 078,00 €
04360 - Muu energia- ja soojamajandus	56 196,00 €	68 933,00 €
05200 - Heitveekäitlus	0,00 €	0,00 €
05400 - Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	20 070,00 €	11 560,00 €
06300 - Veevarustus	402,00 €	0,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	15 538,00 €	16 056,00 €
08102 - Sport	0,00 €	
08107 - Noorsootöö ja noortekeskused	8 349,00 €	11 464,00 €
08201 - Raamatukogud	12 815,00 €	14 330,00 €

55 - majandamiskulud	288 655,00 €	268 139,00 €
01112 - Valla- ja linnavalitsus	25 196,00 €	19 801,00 €
04360 - Muu energia- ja soojamajandus	55 385,00 €	40 691,00 €
04510 - Maanteetransport	67 752,00 €	67 752,00 €
05100 - Jäätmekäitlus	7 765,00 €	6 500,00 €
05200 - Heitveekäitlus	570,00 €	570,00 €
05400 - Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	2 234,00 €	1 190,00 €
06100 - Elamumajanduse arendamine	9 833,00 €	14 953,00 €
06300 - Veevarustus	1 338,00 €	1 933,00 €
06400 - Tänavavalgustus	1 515,00 €	1 571,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	26 286,00 €	17 312,00 €
08102 - Sport	2 000,00 €	2 113,00 €
08107 - Noorsootöö ja noortekeskused	4 000,00 €	7 904,00 €
08109 - Vaba aja üritused	6 250,00 €	1 000,00 €
08201 - Raamatukogud	11 216,00 €	11 891,00 €
08202 - Rahvakultuur		7 194,00 €
09110 - Alusharidus	19 733,00 €	14 417,00 €
09212 - Põhihariduse otsekulud	14 802,00 €	15 492,00 €
09600 - Koolitransport	32 200,00 €	34 200,00 €
09601 - Koolitoit	580,00 €	1 655,00 €
60 - muud tegevuskulud	8 380,00 €	7 030,00 €
01114 - Kohaliku omavalitsuse üksuse reservfond	6 750,00 €	7 000,00 €
04510 - Maanteetransport	1 000,00 €	0,00 €
05200 - Heitveekäitlus	30,00 €	30,00 €
05400 - Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	0,00 €	0,00 €
06300 - Veevarustus	300,00 €	0,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	300,00 €	0,00 €

Noarootsi Osavalla eelarve

Antud peatükis on toodud Noarootsi Osavallavanema pädevuses olevate asutuste ja üksuste kontoklasside tulud, kulud ja investeeringud.

Tabel 35. Noarootsi Osavalla üldine eelarve 2018-2019

Reasildid	2018	2019
3047 - parkimistasu	2 000,00	2 000,00
32 - Tulud kaupade ja teenuste müügist	28 834,00	33 266,00
35 - toetused tegevuskuludeks	1 448,00	1 695,00
38 - muud ebatavalised tulud	3 225,00	0,00
PÕHITEGEVUSE TULUD	35 507,00	36 961,00
413 - sotsiaaltoetused	-1 500,00	-1 000,00
45 - tegevustoetus	-17 150,00	-14 650,00
50 - personalikulud	-174 654,00	-183 436,00
55 - majandamiskulud	-337 132,00	-321 994,00
60 - muud tegevuskulud	-10 225,00	-7 000,00
PÕHITEGEVUSE KULUD	-540 661,00	-528 080,00
15 - investeerimistegevus	-206 600,00	-440 350,00
INVESTEERIMISTEGEVUS	-206 600,00	-440 350,00

Eraldi on toodud tegevusalade lõikes tegevuskulud ning investeeringukulud.

Tabel 36. Noarootsi Osavalla kulud ja investeeringud 2018-2019

Reasildid	2018	2019
Noarootsi Osavallavanem	747 261,00 €	968 430,00 €
15 - investeerimistegevus	206 600,00 €	440 350,00 €
04510 - Maanteetransport	183 600,00 €	228 350,00 €
04520 - Veetransport	11 000,00 €	174 000,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	12 000,00 €	12 000,00 €
09110 - Alusharidus		10 000,00 €
09212 - Põhihariduse otsekulud		10 000,00 €
09602 - Öömaja		6 000,00 €
413 - sotsiaaltoetused	1 500,00 €	1 000,00 €
09600 - Koolitransport	1 500,00 €	0,00 €
09609 - Muud hariduse abiteenused	0,00 €	1 000,00 €
45 - tegevustoetus	17 150,00 €	14 650,00 €
04110 - Üldine majandus- ja kaubanduspoliitika	5 000,00 €	0,00 €
04520 - Veetransport	0,00 €	2 500,00 €
07210 - Üldmeditsiiniteenused	1 150,00 €	1 150,00 €
08102 - Sport	1 000,00 €	1 000,00 €
08109 - Vaba aja üritused	10 000,00 €	10 000,00 €
50 - personalikulud	174 654,00 €	183 436,00 €
01112 - Valla- ja linnavalitsus	73 116,00 €	55 326,00 €
03200 - Päästeteenused	1 205,00 €	1 301,00 €

04230 - Kalandus ja jahindus	2 007,00 €	
04512 - Ühistranspordi korraldus		2 184,00 €
04520 - Veetransport	9 955,00 €	12 123,00 €
05400 - Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	11 630,00 €	14 584,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	10 902,00 €	11 015,00 €
08102 - Sport	803,00 €	803,00 €
08107 - Noorsootöö ja noortekeskused	27 239,00 €	36 447,00 €
08201 - Raamatukogud	11 214,00 €	13 487,00 €
08202 - Rahvakultuur	15 588,00 €	21 168,00 €
09600 - Koolitransport	9 950,00 €	12 266,00 €
10600 - Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	1 045,00 €	2 732,00 €
55 - majandamiskulud	337 132,00 €	321 994,00 €
01112 - Valla- ja linnavalitsus	25 731,00 €	33 072,00 €
03200 - Päästeteenused	300,00 €	352,00 €
03600 - Muu avalik kord ja julgeolek, sh haldus	4 150,00 €	2 787,00 €
04230 - Kalandus ja jahindus	8 140,00 €	
04510 - Maanteetransport	58 000,00 €	58 000,00 €
04512 - Ühistranspordi korraldus	0,00 €	1 002,00 €
04520 - Veetransport	11 895,00 €	23 186,00 €
04730 - Turism	3 410,00 €	1 410,00 €
05100 - Jäätmekäitlus	6 120,00 €	5 663,00 €
05400 - Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	11 950,00 €	13 815,00 €
06100 - Elamumajanduse arendamine	7 800,00 €	5 942,00 €
06400 - Tänavavalgustus	6 000,00 €	4 816,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	10 041,00 €	6 017,00 €
07210 - Üldmeditsiiniteenused	1 365,00 €	1 602,00 €
08102 - Sport	7 400,00 €	7 798,00 €
08107 - Noorsootöö ja noortekeskused	19 178,00 €	19 533,00 €
08109 - Vaba aja üritused	600,00 €	600,00 €
08201 - Raamatukogud	10 777,00 €	13 656,00 €
08202 - Rahvakultuur	26 092,00 €	22 268,00 €
08203 - Muuseumid	400,00 €	400,00 €
08300 - Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused		517,00 €
08400 - Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	3 400,00 €	3 275,00 €
09110 - Alusharidus		12 243,00 €
09212 - Põhihariduse otsekulud	39 355,00 €	22 093,00 €
09600 - Koolitransport	22 630,00 €	20 700,00 €
09601 - Koolitoit	2 838,00 €	1 055,00 €
09602 - Öömaja	25 780,00 €	16 963,00 €
10600 - Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	23 780,00 €	23 229,00 €
60 - muud tegevuskulud	10 225,00 €	7 000,00 €
01114 - Kohaliku omavalitsuse üksuse reservfond	5 287,00 €	7 000,00 €
04510 - Maanteetransport	4 938,00 €	0,00 €

Nõva Osavalla eelarve

Antud peatükis on toodud Nõva Osavallavanema pädevuses olevate asutuste ja üksuste kontoklasside tulud, kulud ja investeeringud.

Tabel 37. Nõva Osavalla üldine eelarve 2018-2019

Reasildid	2018	2019
32 - Tulud kaupade ja teenuste müügist	11 000,00 €	8 606,00 €
35 - toetused tegevuskuludeks	349,00 €	698,00 €
PÕHITEGEVUSE TULUD	11 349,00 €	9 304,00 €
413 - sotsiaaltoetused	0,00 €	-300,00 €
45 - tegevustoetus	-8 177,00 €	-8 180,00 €
50 - personalikulud	-52 991,00 €	-52 280,00 €
55 - majandamiskulud	-126 609,00 €	-113 508,00 €
60 - muud tegevuskulud	-5 692,00 €	-7 000,00 €
PÕHITEGEVUSE KULUD	-193 469,00 €	-181 268,00 €
15 - investeerimistegevus	-40 000,00 €	-20 000,00 €
4502 - antud toetused PV soetuseks	0,00 €	-35 000,00 €
INEVSTEERIMISTEGEVUS	-40 000,00 €	-55 000,00 €

Tabel 38. Tabel 39. Nõva Osavalla kulud ja investeeringud 2018-2019

Reasildid	2018	2019
Nõva Osavallavanem	233 469,00 €	236 268,00 €
15 - investeerimistegevus	40 000,00 €	20 000,00 €
04510 - Maanteetransport	23 000,00 €	20 000,00 €
10200 - Eakate sotsiaalhoolekandeasutused	17 000,00 €	0,00 €
413 - sotsiaaltoetused	0,00 €	300,00 €
09609 - Muud hariduse abiteenused	0,00 €	300,00 €
45 - tegevustoetus	8 177,00 €	8 180,00 €
08102 - Sport	447,00 €	450,00 €
08109 - Vaba aja üritused	6 780,00 €	6 780,00 €
08400 - Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	950,00 €	950,00 €
4502 - antud toetused PV soetuseks	0,00 €	35 000,00 €
06300 - Veevarustus	0,00 €	35 000,00 €
50 - personalikulud	52 991,00 €	52 280,00 €
01112 - Valla- ja linnavalitsus	37 933,00 €	38 649,00 €
05400 - Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	60,00 €	
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	307,00 €	401,00 €
08201 - Raamatukogud	14 691,00 €	13 230,00 €
55 - majandamiskulud	126 609,00 €	113 508,00 €
01112 - Valla- ja linnavalitsus	24 900,00 €	8 813,00 €
03200 - Päästeteenused	6 000,00 €	5 888,00 €
04510 - Maanteetransport	15 270,00 €	15 270,00 €
04512 - Ühistranspordi korraldus	0,00 €	550,00 €

05100 - Jäätmekäitlus	1 480,00 €	1 800,00 €
05400 - Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	5 210,00 €	11 000,00 €
06100 - Elamumajanduse arendamine	3 300,00 €	2 564,00 €
06400 - Tänavavalgustus	750,00 €	683,00 €
06605 - Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	9 022,00 €	15 634,00 €
07210 - Üldmeditsiiniteenused	3 020,00 €	705,00 €
08102 - Sport	2 800,00 €	15 623,00 €
08109 - Vaba aja üritused	3 840,00 €	3 840,00 €
08201 - Raamatukogud	8 649,00 €	7 258,00 €
08202 - Rahvakultuur		1 337,00 €
08400 - Religiooni- ja muud ühiskonnateenused		10,00 €
09110 - Alusharidus	4 100,00 €	
09212 - Põhihariduse otsekulud	28 468,00 €	16 532,00 €
09602 - Öömaja	3 300,00 €	2 838,00 €
10600 - Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	6 500,00 €	3 163,00 €
60 - muud tegevuskulud	5 692,00 €	7 000,00 €
01114 - Kohaliku omavalitsuse üksuse reservfond	5 692,00 €	7 000,00 €

MUU OLULINE INFORMATSIOON

Lääne-Nigula valla eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise korra § 4¹ lg 1 kohaselt tuleb sõltuval üksusel ja valitseva mõju all oleval üksusel kohustuste võtmine eelnevalt kooskõlastada vallavolikoguga. OÜ Maali Üürimaja taotleb luba võtta kohustusi kuni 1,4 miljoni ulatuses investearu katteks.